Tečaj 33. POŠTARINA U GOTOVOM PLAĆENA. Broj 3

GLASNIK PRESVETOGA SRCA ISUSOVA.
S DOPUŠTENJEM CRKVENE VLASTI IZDAJU ISUSOVCI U ZAGREBU.

Blagoslovljen od sv. Oca pape i mnogo puta preporučen od hrv. biskupa, jedino je glasilo *Apostolstva molitve, bratovštine Presv. Srca Isusova, Vojske Srca Isusova* proti psovki, *djevojačkih društava* za naknadnu sv. pričest te jedino službeno glasilo svih hrvatskih *Marijinih kongregacija.* Izlazi svaki mjesec.

PRETPLATA »GLASNIKU PRESVETOG SRCA ISUSOVA« IZNOSI ZA G. 1924. ZA CIJELU GODINU S POŠTOM ILI NA RUKE 12 DIN., ZA AMERIKU I INOZEMSTVO 24 DIN.

Narudžbe, pretplate, reklamacije i milodari šalju se:
UPRAVE GLAS. SRCA ISUSOVA.
ZAGREB I. Palmotić 33 Pošt. pret. 147.

Saopćenje Uprave „Glasnika.“

1. Ove godine smo upravo dirnuti tolikim priznanjima cijenjenih čitatelja Glasnika, napose naših revnih povjerenika, kojima zahvaljuju na duševnim uslugama, što im pruža Glasnik i Kalendar S. I. i M. pa im i mi od srca zahvaljujemo na razumijevanju našega truda i na zauzimanju, da mu plod u narodu bude što obilniji.

2. Molimo sve čitatelje, da što prije namire ovu neznatnu pretplatu od 12 dinara, jer se baš brzim i urednim plaćanjem najviše doprinosi, te list može izlaziti uredno i biti jeftin.

3. Tkogod duguje za prijašnje godine (1923. i prije) ne će više dobiti br. 4. ni dalje dok ne plati duga.

4. Tko ne dobije »Glasnika« do 15. u mjesecu, neka odmah reklamira kartom. za koju se ne plaća poštarina, samo neka napiše: Reklamacija novina.

5. Nije uvijek na Upravi krivnja, ako narudžba pravodobno ne stigne, jer još uvijek ima na nekim poštama neprilika.

6. Neka se kod narudžbi računa s vremenom, što ga pošta treba. Iz nekih mjesta Dalmacije treba na primjer list redovito 6 dana dok nam dođe u ruke, a naša pošiljka isto toliko natrag.

7. Gospodu svećenike, učitelje i učiteljice usrdno molimo, da nam pišući i naručujući označe i svoj stalež, jer za njih vodimo posebne knjige.

8. Tkogod traži šaljemo mu naše čekove radi laglje isplate. Molimo ipak da barem u kratko označe na kuponu — isto tako koji doznakom šalju — zašto šalju novac.

9. Molimo neka se kod nas ne naručuje ono,čega mi u svojoj nakladi nemamo.

10. Cijene naših izdanja jesu ove:

»*Srce Isusovo spasenje naše*«. Najpotpuniji hrvatski molitvenik s opširnom poukom o pobožnosti Presv. Srcu, pjesmaricom i mnogim lijepim slikama. Jednostavan platneni uvez 20 din.; platno i zlatorez 25 din., u kožu vezan sa zlatorezom 60 din.

Kongreganist i *Kongreganistica.* Molitvenik Majke Božje s pravilima kongregacije. Jednostavan uvez (samo još Kongreganist) po 8 din.; platneni uvez od jednog i drugog po 10 din; a sa zlatorezom 12·50 din. —

»*Česta sv. Pričest*«, lijepa pouka i molitve za sv. Pričest od S. Babunovića 5 d.

»*Život sv. Margarete M. Alacoque*« — učenice Bož. Srca 5 d.

»*Život sv. Ivana Berchmansa*« od J. Predragovića 5 din.

»*Čist naraštaj*«. Krasno pisana knjiga o sv. čistoći od profesora B. Strižića. Stoji 5 din.

»*Svjetovni nazor*«. Napisao B. Strižić. Brani katoličku vjeru te upućuje kako se jedino po njoj može čovjeku smiriti um i srce. Stoji 5 din.

»*Euharistija život i duša naša*«. 5 din.

»*Euharistijski kongres u Zagrebu*« 1923«. Povijest i govori uz mnogo slika. Stoji 30 din.

Dopisnice sa svetim slikama. 20 kom. 10 din.; 100 kom 40 dinara.

»*Savremena pomoć obitelji*« upućuje, kako da se štovanjem Presv. Srca uzdrži ili povrati mir i sreća obitelji. 3 din.

Krasne slike Srca Isusova za zid s potpisom za posvetu obitelji i bez tog potpisa. Komad po 10 din.

U svim ovim cijenama uračunana je otprema i obična pošta.

Uprava GLASNIKA SRCA ISUSOVA.

Glasnik Srca Isusova

Tečaj 33. 1924. Broj 3.

Posvetimo obitelji Božanskomu Srcu!

Opća nakana molitava i dobrih djela u ožujku, blagoslovljena od sv. Oca pape Pija XI.

Govoriš li o obiteljskom životu, svatko se tuži, da je taj život već i u nas rastrovan. Čut ćeš brzo i više uzroka tomu: slab uzgoj ženskoga svijeta, podivljalost mladića, neposluh djece, siromaštvo što tjera na nepoštenu zaslužbu, strastvenost u uživanju i još više drugih. I kad se sve to izbroji, slegne se tužno ramenima: »A šta ćemo? Sve ide po zlu!«

— Ne dajmo, brate! doviknuh već više puta.

— Kako: ne daj? Tko će se tomu oduprijeti? Eto u Subotici preko 4000 divljih brakova; u Zagrebu, vele, da je i više. Barem su sudbene rasprave u Zagrebu otkrile strahovito nepoštenje u obiteljima. Pa tako se zlo širi i u narodu. Kod ženidbenoga suda u Zagrebu zatraženo je g. 1923. u svemu 406 ženidbenih razrješenja i rastava.

—Još je gore bilo u vrijeme Isusovo, pa je njegova nauka i milost ipak sve obnovila. To On može i danas da učini.

BOŽ. SRCE POMAŽE OBITELJI.

Mjesto dugih naputaka eto istinitog doživljaja, što nam ga pripovijeda Hrvatica u Americi D. I. iz South Bend In.

Živjela sam u Americi 5 godina bez Boga, a za crkvu nisam ni znala gdje je. Radila sam dan i noć dvoreći stanare pijance i psovače, među kojima je bio prvi moj muž. Na molitvu nisam imala vremena ni pomisliti. Muž mi se mučio i radio, ali i sve propio. Prosim ga da štedi za starost, a on udri po meni. Nije se već bilo ni u što obući, a kamo li da uštedimo. Kad ga hoću da na dobro navrnem eto svađe, dapače naleti i snožem na mene, da će me zaklati. Eto tako je bio živi pakao u našoj kući, dok nismo poznavali svetka ni petka, Boga ni Majke Božje.

Dobila sam bila tada na stan dva dečka iz Marije Bistrice, koji su i u Ameriku dobivali Glasnik Srca Isusova i otvoreno ga pred drugima čitali. Ali da! Što ćeš s pijancima? Ne će ni da čuju. Turam ja Glasnik mojemu mužu; ali da, što će on čitati ono što je proti njemu. Znao je stati pred sliku Presvetoga Srca pa je onako kleo nju i Krv Isusovu.

Potreslo me do u kosti. Ovako se dalje živjeti ne da.

Kad je u večer zaspao muž, kleknula sam po prvi puta iza dugo vremena pred sliku Srca Isusova i plakala sam bolno i gorko i molila sam dugo i žarko Božansko Srce, da mi muža okrene. Sve sam od muke na zemlju padala . . . Ojačilo me Presveto Srce i odlučno sam drugi dan stavila mužu: ili će se ostaviti takvoga života ili ću ja njega ostaviti.

Zamislio se on; a ja još više moli i vapi pred slikom Srca Isusova, da ga gane. Doskora vidim da čita Glasnik pa se onda po malo uputio i u crkvu. Milost Božja po zagovoru Majke Božje prodrla iz Srca Isusova u njegovo srce, priznao je svoju krivnju i pošao pravim putem. Danas on više voli dobre knjige i crkvu nego išto drugo. Ja sam uz njega i dječicu

sva sretna, jer uživamo mir Božji i zadovoljstvo.

S duševnim životom vratio nam se i tjelesni. Pet godina nisam dala ništa ni za crkvu ni za popa, pa svejedno nisam nikad imala skupa ni sto dolara. A sad opet pet godina: išli smo u crkvu ja i muž i svaku nedjelju platili tiket (ulazninu) 2 dolara i nešto na dar dali, a nisam ni stanara držala nego smo živjeli od onoga, što je muž zaradio, k tome mi muž bio godinu dana bolestan i ja sam rodila troje djece, — pa ipak smo uštedili 5000 dolara!

Kako i odakle to? Od Boga i njegova blagoslova, a po molitvi i štovanju Srca Isusova. Tako sad moj muž veli: »Makar kako živio i zaradivao, bez Glasnika Srca Isusova i bez njegova štovanja ne ću biti«. Zahvalni šaljemo eto 5 dolara dara i preporučamo svim obiteljima, da se posvete Bož. Srcu pa se ne će izgubiti. Njegovom milošću sam i ja tri puta ozdravila, a od njega se ufamo ustrajnosti i dobrom uzgoju mile dječice«.

POSVETOM SI OSIGURAVAMO POMOĆ.

Nije se to tako tek slučajno dogodilo. Božansko Srce je objavilo sv. Margareti: »*Da se ne će izgubiti, koji se njemu posveti; da će obilno blagosloviti mjesto, gdje se izloži i štuje slika njegova Bož. Srca; da će vratiti slogu obiteljima i zaštititi ih u njihovim potrebama, ako se s pouzdanjem na njega obrate; da će milinom ljubavi svoje napuniti zajednice, koje će ga častiti i pod njegovu se zaštitu staviti*«.

To je eto Božje obećanje, koje i sveta Crkva priznaje. Počevši od sv. Margarete, koja se sa svojom redovničkom obitelju posvetila Bož. Srcu, posvetilo se do danas već na milijune obitelji i odabralo Bož. Srce svojim kraljem, gospodarom i pomoćnikom. Tu posvetu obitelji Srcu Isusovu nazvao je Benedikt XV. »najpotrebnijim i najsvetijim djelom« u današnje doba te propisao točno i način, kako da se obavlja.

Na odlično mjesto u kući ili sobi stavi se od svećenika blagoslovljeni kip ili slika Srca Isusova. U zgodan dan i čas sabere se cijela obitelj, ili barem veći dio, pred slikom, gdje glava obitelji izmoli posvetnu molitvu i tude onda dnevice obavljaju svoju obiteljsku pobožnost.

Sv. Otac papa Pijo XI. vrlo je pohvalio »*Apostolat S. I.*« što se zauzimlje i širi ovu posvetu obitelji upisujući posvećene obitelji u »Zlatne knjige Obitelji i posvećenih Presv. Srcu« i primajući ih za svoje članove, jer se time osigurava *trajni plod posvete.*

»Posveta je za nas potpuna obnova — piše P. Ramière, utemeljitelj Apostolata. Mi ne možemo biti zaista posvećeni, nego u koliko će nam biti djela u skladu s riječima. Posvetom treba da panu zapreke, što se protive željama Presv. Srca. Posveta će učiniti da živimo njegovim životom, radimo pod njegovim utjecajem. Postavši u zajednici s njime kao svemogući počet ćemo pobjeđivati najprije neprijatelje na bojištu vlastitog srca, a onda na velikom polju društvenog života« . . .

POSVETA OBITELJI U NAS.

stala se širiti tek u novije doba, kad su veće pogibli zaprijetile obiteljskom životu. Prva svečana posveta obitelji bila je 2. veljače 1918. u Zagrebu, a od onda se već stotina tisuća obitelji posvetilo Bož. Srcu, kako to svjedoči i naša »Zlatna knjiga obitelji« u Svetištu Srca Isusova u Zagrebu. Mnoge zahvalnice, što nam stižu, svjedoče, da Bož. Srce drži svoje obećanje i da posveta pomaže.

Na Vama je, štovatelji Bož. Srca, da tim jakim sredstvom pomognete dizanju ćudoreda u hrvatskom narodu. Potrebne upute za to naći ćete u knjižici »Savremena pomoć obitelji«, koju dobijete kod uprave Glasnika, a isto tako i krasne slike za posvetu.

J. Vrbanek D. I.

Hofman: Mir kući ovoj! Mat. 10, 12.

ZGODNO ZA KORIZMU!

Muka i slava Gospodina našega Isusa Krista, što ju krasno napisao Dr. Rudolf Vimer, kanonik, Zagreb, Kaptol 21. Dobije se kod pisca ili kod Uprave Glasnika za 9 dinara. —

KRIŽ opjevan prostim pučkim stihom od prof. *N. Batistića* poznatog pisca-pjevača »Života sv. Vida«, »Sv. Lucije« i »Sv. Katarine«. Pjeva se kao pjesme Kačićeve. Knjiga ima preko 100 stranica. Cijena samo 5 Din. Dobiva se u svim katoličkim knjižarama ili izravno kod »Svećeničke Književne Družbe« — Dubrovnik (Dalmacija). Ko naruči više komada dobija popust. Ova je lijepa pjesma baš zgodna za sveto korizmeno vrijeme.

Za proslavu tisuć-godišnjice hrvatskoga kraljevstva.

Prijatelji nas pitaju za način i raspored proslave velevažnog ovog spomena, jer da se narod tome vrlo veseli.

Razumljivo je veselje naroda, jer je osvrt na našu povijest obilno vrelo plemenitog ponosa i jak poticaj na plemenita djela. U tom smjeru će se i kretati proslava, da sjećajući se darova Božjih i junačkih djela djedova u prošlosti s većim pouzdanjem gradimo bolju budućnost.

Točnije nam još nije poznato, što sve kani Odbor za proslavu prirediti. Bit će tu svakako više velikih narodnih zborovanja, podizanje jednog ili više spomenika i prosvjetnih ustanova, pučke svečanosti u svim krajevima popraćene predavanjima, predstavama, vježbama i t. d. Tako će cijela proslava biti jedan snažan korak naprijed u prosvjetnom životu hrvatskoga naroda.

Taj napredak bit će tek onda svestran, potpun i temeljit, ako dobije vjersku i ćudorednu podlogu i svrhu. Rimokatolička vjera bila je ona sila, koja je na žalu Jadrana podigla svojom prosvjetom pleme Hrvata do narodne svijesti i moći. Ona je podržavala ćudorednu snagu naroda u najtežim kušnjama. Bili bismo nezahvalni prema Bogu i Crkvi i nepravedni pred poviješti i svijetom, kad se ne bismo Kristu Gospodinu i njegovoj Crkvi pri toj slavi odužili.

Ističemo stoga tri stvari gledom na ovu našu radosnu proslavu, za koje treba da se čitav narod zauzme, a u prvom redu svećenici, vjerska udruženja, i naobraženiji krugovi.

Prvo. Osnovati treba u ove dvije godine što više vjerskih društava te njihovom pomoću i suradnjom svih rodoljuba iskorijeniti našu najveću narodnu sramotu psovku i kletvu. Rodoljubi u Splitu dali su nam već u tom dobar primjer.

Drugo. Spremiti veliko narodno hodočašće sv. Ocu papi u Rim, odakle nam sinulo Kristovo svijetlo i došlo prije tisuću godina prvo međunarodno priznanje neovisnosti. Brojnim pak manjim hodočašćima u domaća Svetišta podati Gospodu hvalu i zadovoljštinu.

Treće. Svaka župa da uznastoji obnoviti i potrebnim ruhom snabdjeti svoju župnu crkvu, a gdje je to već učinjeno, podići kapelu, oltar ili kip Presv. Srca te posebnom spomen-pločom označiti, da je to učinjeno na proslavu tisuć-godišnjice. To neka ipak ne priječi, da svi doprinesemo za zajedničke narodne spomenike.

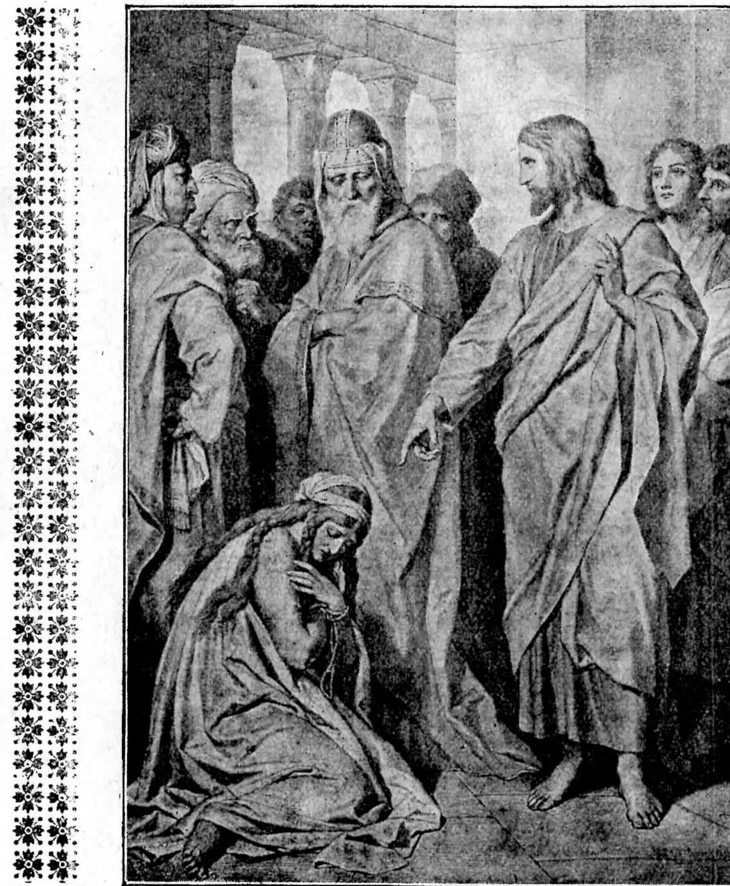
Kao uzor ističemo malo niže župu Ivanec kraj Koprivnice, koja je ovu treću točku već ostvarila.

Kako saznajemo budi se opće zanimanje za proslavu, a među naobraženima i u privrednim krugovima osobito. Ne će dakle biti nemoguće ostvariti ove zamisli; pa to tim manje, što je g. 1925. i crkvena jubilejska godina, a i naša mladež će proslaviti 25-godišnjicu posvete hrvatske mladeži Božanskomu Srcu.

„Koji je među vama bez grijeha. . ." Iv. 8, 7.

Ova stranica sv. Pisma ne iznosi se rado, jer ima ljudi, koji i samo sv. Pismo znadu čitati u prilog slabosti svojoj.

Ima ipak vremena, pa i danas je takovo, kad je dobro podsjetiti zalutale duše na neizmjerno milosrđe Bož. Srca; one što kolebaju na ozbiljnu opomenu Učitelja istine; umišljene pravednike na blagi postupak Spasitelјev.

Hofman: Tko je od vas bez grijeha neka prvi baci kamen na nju. Iv. 8, 7.

Isus se nalazi u hramu i uči narod. Farizeji i pismoznanci neprestano ga napadaju i iskušavaju, ne bi li mu izmamili koju riječ, da mogu narod od njega odvratiti i osuditi ga. Sunca ipak nikakav ružni zadah ne potamni.

Ali sad, na, mislili su, da će uspjeti s ovom ženom. Bio je baš blagdan sjenica, kad su stotine tisuća Židova preноćivale oko Jerusolima u šato-

rima od granja. Tu je dakako bilo dosta pogibli za krepost, pa i to više, što se u svečanoj radosti ljudi lako zaborave. I eto baš ove noći uhvatili su neku ženu u preljubu. Već odavna nijesu držali propisa zakona (V. Mojs. 22, 22), da takovu kamenuju, nego bi se nevina stranka zadovoljila samo s rastavom i ništa više. Sad je to bilo tim razumljivije, što su rimski namjesnici smrtnu kazan sebi pridržali. No ipak se nijedan židovski učitelj nije usudio javno reći, da se ne treba držati propisa zakona.

Nikad dakle bolje prilike Židovima, nego da sada stave Isusa u nepriliku. Dovuku preda nj preljubnicu i zapitaju ga, što on veli da treba od žene učiniti. Snovali su ovako: reče li, kamenujte je — odbit će se narod od njega radi tvrdoće, a moći će ga i pred oblasti tužiti, da si prisvaja pravo smrtne osude; reče li: pustite je, pogazit će on prvi otvoreno zakon; ne odgovori li ništa, izgubit će ugled velikog Učitelja.

Isus je odmah prozro njihovu nakanu i zlobu srca. Ne odgovori riječima, nego se prigne i stane prstom pisati po pijesku. Hotio da znadu: stvar ne spada na mene, jer nijesam sudac.

Oni se pričine, kao da ga ne razumiju, pa sve oštrije strigu očima i sile ga neka im odgovori. Sad se Isus uspravi i reče im: »Koji je među vama bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju!«

Bože veliki, kako si mudar! Priznaješ Isuse zakon, da grijeh zaslužuje oštru kazan, ali tražiš da je izvrše samo nevine ruke. Tvoje to ne će biti, jer Ti sada nijesi došao da osuđuješ, nego da spasiš. Lk. 9, 56. U drugog se pak nikoga ne će naći.

Pogledajmo samo te drznike. Dok se Isus opet prignuo i pisao po pijesku — možda njihove grijehe — eto kako im klonu čas prije grčevito prijeteće ruke, kako se otegnulo prije bijesom plamteće lice, oborile se plamne oči. . . I počevši od najstarijih, najgorih uzmaknuli jedan za drugim.

Domala ostade usred mnoštva samo Isus i od stida i kajanja dršćući jadna grješnica. »Skrajna bijeda i skrajnje milosrđe« — veli sv. Augustin.

Isus se opet uspravi i zaokruži okom veleći: »Ženo! Gdje su tvoji tužitelji? Zar te nitko nije osudio?«

»Nitko, Gospodine!«

»Ni ja te ne ću osuditi« . . .

Ali, Gospodine! Zar time ne pogoduješ slabosti ljudskoj? . . .

Ne! Čuj. »Idi i ne griješi više!«

»Idi!« — veli milosrđe Božanskog Srca. »Ne griješi više!« — veli Učitelj božanske istine i pravde. Jedno je i drugo čudo Božje ljubavi. Te ljubavi ne mogoše mnogi dugo da razumiju. Bojali se dapače sablazni, pa ih se našlo, koji nijesu htjeli to u Evanđelju čitati, već bi i u prepisima ispuštali.

I danas ih ima takovih, a često se zovu i »pobožni kršćani«. Kako teško puštaju obraćenika u obitelj, u društvo. Dobar je oprez, ali još bolje je veledušje . . .

Pravo crkveno shvaćanje bolje osvjetljuje Božansku svetost Isusovu kad nas uči, da je sjajnija čistoća one duše, koja i druge čisti, dok sama neokaljana ostaje, nego li one, koja samo bježi od okaljanih.

Božanski je Učitelj pridižući palu ženu hotio pokazati, da zlu može bolje doskočiti ljubav i milost, nego kazna. Hotio je poučiti ljude iskvarena srca, a koji su ipak grješnicu osuđivali, da su Božjoj pravdi jednako krivi

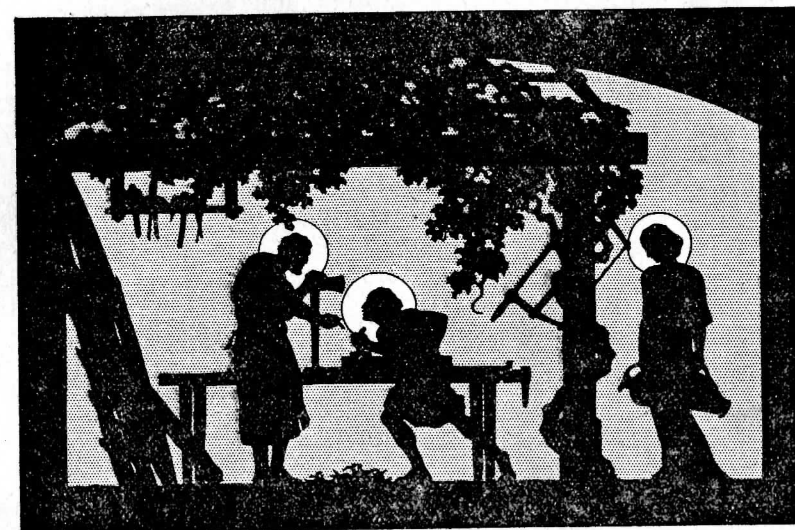
oni i ona. U grijeh zaronjenom svijetu otkrio je Srce, čija ljubav može da opere i najgore srce samo ako se skruši.

To skrušeno srce predstavlja na krasnoj slici Hofmanovoj ona bijedna žena. Oholi farizeji, to je oholi i tvrdokorni svijet. A mi katolici gledajmo s onim učenicima iza Isusa da razumijemo ljubav Srca njegova prema grješnicima.

SV. JOSIP.

Mjesečni zaštitnik.

Odabirući sv. Otac papa Pijo XI. mjesečnu nakanu za ožujak rekao je: »U mjesecu posvećenu sv. Josipu, neka se osobito revno posvećuju kršćanske obitelji Bož. Srcu«. A tko bi nam i mogao biti bolji zaštitnik kršćanske obitelji Bož. Srcu«. A tko bi nam i mogao biti bolji zaštitnik

Grossek: I bijaše im poslušan . . . Lk. 2, 51.

Jedna je samo zajednica bila uzvišenija od njegove obiteljske zajednice, a ni ta nije bila na zemlji već u nebu — zajednica Presvetoga Trojstva. Bog Otac spoznavajući neizmjernu savršenost svoju rađa u sebi Mudrost, Riječ, Sina svoga, koji je vjerna slika njegove neizrecive ljepote i dobrote. Sin ljubi Oca, a Otac ljubi neizmjernu ljepotu u Sinu i iz te ljubavi izlazi treća osoba u obitelji Božanstva: Duh sveti.

Kad je trebalo sjeme Božanskog života presaditi na zemlju, da na njoj nikne »Božji rod«, posebnom je brigom pripravilo Presveto Trojstvo jednu obitelj, koja će biti svetošću tako jaka, da će miomiris njezin osvježivati sve naraštaje. S i n je Božji sam sišao u tu obitelj »i bio im je poslušan«. D u h S v e t i presadio je svoju ljubav u Srce Djevice, da neizrecivom ljubavi ljubi Boga-Čovjeka. O t a c je vječni bacio sjenu

svoju na zemlju, prenio je svoje pravo vodstva obitelji na »pravednog muža« — Josipa.

Koji je kraljev namjesnik ikada imao takovu čast? Koji je državni ministar ikada imao takovu vlast!

»Josipe, sine Davidov! nemoj se bojati uzeti Marije, žene svoje, jer ono, što se u njoj začelo, od Duha je Svetoga; pa će roditi Sina, i nadjeni mu ime Isus; jer će on izbaviti narod svoj od grijeha njihovih«. Mt. 2, 20.

Kolika bi *pomirljivost* prema ženi zavladala srcem kršćanskoga muža, kad bi malo duhom prisluhnuo sv. Josipa, kako on tu vijest Anđela milo saopćuje bolnoj djevičanskoj Majci . . .

Kakovim li *pouzdanjem* mogu se vinuti k Josipu uzdasi tjeskobnih srdaca zaručnica i žena, kad se na licu i vladanju muževa opažaju neki početni znaci odbojnosti, nehaja . . .

Kakova bi se *vedrina* zasjala na smrknutom čelu zabrinuta oca obitelji, kad bi pogledao na Josipa, kako Bogu odan sprema ležaje u betlehemskoj štali za Onoga »kome će Otac dati prijestolj Davida oca njegova« . . . Kad bi pratio Josipa na bijegu u Egipat i gledao njegov mir, premda bježi iz domovine s Onim, »koji će izbaviti narod svoj od grijeha njihovih«.

Koliko bi se *zadovoljstvo* razlijevalo dušom radnika i obrtnika, kad bi se sjećao dugog, tihog i napornog rada sv. Josipa u Nazaretu te pomislio, da dobra nakana i ljubav posvećuju i najneznatniji posao, dižu ga u nebeske visine . . .

Da, da! Sveti Josip razumije obiteljske križeve; kamo sreće da i nositelji tih križeva razumiju svetog Josipa!

Važno za kršćanske majke*).

PRIČEST DJECE PO CRKVENOM ZAKONIKU.

Pitanje: Koja je prva dužnost kršćanske majke prama djeci svojoj?

Odgovor: Prva dužnost kršćanske majke prama djeci svojoj jest, da ih pripravi te dostojno prime svetu pričest.

Pitanje: Kada počimlje ta dužnost?

Odgovor: Ta dužnost počimlje, kada djeca počimlju razumijevati, i ako su možda još vrlo malena.

Pitanje: Koji je siguran znak po kojemu će raspoznati, da dijete ima dosta razuma?

Odgovor: Siguran znak, da raspozna te dijete ima dosta razuma, jest kad počme, i ako nesavršeno, razlikovati dobro od zla; kad donekle i razumije, da je dobro slušati i da je zlo lagati.

Pitanje: Zašto dužnost kršćanske majke glede svete pričesti počimlje kada dijete počme nešto razumijevati.

Odgovor: Zato jer tada počimlje za djecu dužnost Pričesti barem jednom u godini, za Uskrs, i u pogibelji života.

Pitanje: A kako imadu kršćanske majke pripraviti svoju djecu da dostojno prime svetu Pričest?

*) Prijevod brošurice, koju je s odobrenjem Sv. Stolice izdao kanonik Dr. Stjepan Antoni.

Odgovor: Kršćanske majke dužne su pripraviti djecu svoju na pričest podučavajući ih u onom, što moraju znati.

Pitanje: A koje stvari imadu djeca znati, da se dostojno pričeste?

Odgovor: Da se dijete dostojno pričesti, ne treba da već znade »Oče naš«, »Vjerovanje«, »pokajanje« itd. . . već ako je u pogibelji života dosta je da znade, da kad se pričesti ne prima komad običnog kruha, već Isusa, i da ga treba primiti pobožnim poklonom. Izvan smrtne pogibelji treba da još znade prema njegovom dakako slabom shvaćanju, što je potrebito za spasenje: to jest: da ima Bog, koji nagrađuje dobro a kazni zlo; da su u Bogu tri osobe: Otac, Sin i Duh sveti; da je druga osoba, to jest Sin, čovjekom postala i zove se Isus, koji je za nas trpio i umro na križu. Ima znati također, da mu je svetom stolu pristupiti doličnom pobožnošću.

Pitanje: A tko je dužan suditi, da li je dijete dosta pripravljeno za prvu pričest?

Odgovor: To je dužnost ispovjednika i roditelja, to jest iza oca, kršćanske majke ili koje osobe koja ju zamjenjuje.

Pitanje: Je li razumno pustiti djecu prvoj pričesti, ako nije sasvim sigurna njihova razvijenost ili priprava nego samo onako po prilici?

Odgovor: Dakako, i ako nijesmo posve sigurni o razvijenosti uma ili pripravi djece, nego onako po prilici, smije im se dopustiti sveta pričest, ali u tom slučaju ne opstoji dužnost.

Pitanje: Je li potrebito da kršćanske majke povedu na ispovijed svoju djecu svakiput, kad ih vode pričesti?

Odgovor: Nipošto nije potrebito, da se djeca ispovijedaju prije svake pričesti, jer dužnost ih obvezuje samo jednom u godini, i jer smrtno ne griješe.

Pitanje: Da li dobro čini kršćanska majka, kad ne pušta prvoj pričesti djecu koja nemaju potvrde?

Odgovor: One ne čine dobro, jer potvrda se prima obično oko sedme godine, dok se sv. pričest ima primiti, kad dijete počme razumijevati, bilo u kojoj godini.

Pitanje: A što ćemo kazati ob onim majkama koje odgađaju prvu pričest svoje djece pod izlikom, da ih ne mogu pristojno oblačiti?

Odgovor: Treba kazati, da će one morati strog račun polagati Isusu, koji ne gleda na ljepotu i kićenost odjeće, već na ljepotu i čistoću nevinosti.

Pitanje: Da li Crkva naređuje, da djeca primaju prvu pričest u vlastitoj župi?

Odgovor: Nipošto; mogu je primiti u kojoj im drago crkvi i u privatnim kapelicama, gdje se smije služiti sveta Misa.

Pitanje: Kakav grijeh počinjaju kršćanske majke, ako njihova djeca, dosta razvijena, umru bez sv. poputbine, ili im prođe uskrsno vrijeme bez pričesti?

Odgovor: Počinjaju težak grijeh, jer je to osobito njihova dužnost, da im se djeca pričeste i ako nijesu mogla za Uskrs moraju to činiti što prije.

Pitanje: A koja je dužnost kršćanske majke kad su joj djeca primila prvu pričest?

Odgovor: Kad su djeca prvi put pričešćena dužnost je kršćanske majke nastojati, da se dijete što češće pričesti, pa ako je moguće i svaki

dan; i treba paziti da se onako pobožno i skladno vlada, kako mu doba dopušta; da ga sama prati ili dade pratiti i da mu prišapne kratke i lahke čine kao pripravu i zahvalu.

Još ima tešku obvezu, da šalje dijete kršćanskomu nauku, ili da se na koji drugi način pobrine za potpunu njegovu vjersku obuku.

Pitanje: Je li to važno da kršćanska majka ispuni sve što Crkva naređuje o prvoj i čestoj pričesti djece?

Odgovor: Čovjek si ne može ni zamisliti, niti može izreći, koliko je to važno, da kršćanska majka, ili tko je zastupa, vrši pravilno sve što Crkva naređuje o prvoj i čestoj pričesti djece. Evo što piše o tom predmetu papa Euharistije svete i vječne uspomene Pio X. lavalskom biskupu Mons. Grellieru: »Kako treba da se cvijet nevinosti, prije nego bude pokvaren svjetskim zadahom, okrene Onomu, koji se pase među ljiljanima, tako isto Bog, da nas riješi svih ovih nevolja, hoće da ga moli nevinost. I kako sinovi propasti viču: »Ne ćemo da Isus kraljuje nad nama!« — tako treba da se kraljevstvo Božje učvrsti nad dušama onih, kojima po Evanđelju pripada kraljevstvo nebesko«.

Suviše veoma je važno, da iz ruševina sadašnjega društva pokvarenoga, bezbožnoga i koje psuje, digne se novo društvo, društvo po euharističnom Srcu Isusovu, kojemu neka bude slava na sve vijeke!

Malo sjemenište Družbe Isusove.

Isusovci su od postanka svog reda djelovali u hrvatskim zemljama. Već je o. Bobadilla, jedan od 9 drugova sv. Ignacija, došao u Zadar i Dubrovnik, te je tamo radio za spas neumrlih duša, a plod je bio, da se s vremenom u hrvatskoj Ateni, u Dubrovniku, utemeljila kuća ili rezidencija Isusovaca, dok se napokon sagradio kolegij dubrovački, iz kojeg je toliko glasovitih ljudi izašlo.

Baš je iz Dubrovnika potekao prvi Hrvat Isusovac O. Sfondrati, koga su onda slijedili mnogi drugi sve do najvećeg učenjaka i veleuma Oca R. Boškovića te Oca Mateja, koji su doživjeli ukinuće reda Isusovačkoga iliti Družbe Isusove.

Ne znamo sada, koliko učenika su imali obično dubrovački Isusovci, ali to znademo, da su među njima bili vrlo pametni i daroviti mladići, koji su poslije postali ljudi na svojem mjestu. Ali mi znademo za druge kolegije n. pr. za zagrebački, gdje su u prosjeku imali oko 600 učenika od pripravnog razreda sve do akademičara.

Slično je bilo u Ljubljani, gdje su imali gimnaziju sa 400 učenika, isto tako na Rijeci, u Požegi i u Varaždinu. Pokraj toga su Isusovci imali rezidencije sa školama u Osijeku, u Petrovaradinu i u Pečuhu, dapače i kašnje u Beogradu, odakle su mnogo djelovali na misijonskom polju i kao dušobrižnici. Tako je n. pr. Otac Kašić, koji je po želji pape Pavla V. prvu hrvatsku slovnicu izdao, obašao je sve krajeve sadanje naše države SHS kao misijonar.

Bog je u providnosti svojoj Družbu Isusovu uskrisio, kad je bilo ukinućem nestalo, a i u hrvatskim zemljama se opet udomila. Sada upravljaju oci u *Travniku* u Bosni nadbiskupskim sjemeništem i gimnazijom od 400 i više đaka. Većinom jesu to seminarci biskupija bosanskih, hercegovačke

i đakovačke. Ostali su vanjski đaci raznih vjeroispovijesti. U *Sarajevu* podučavaju Isusovci kao profesori bogoslovije duhovnu mladež. U *Zagrebu* mnogo djeluju u svojoj crkvi, te se spremaju, da otvore filozofsko učilište. Osim toga imaju u *Ljubljani* svoj novicijat sa velikom crkvom sv. Josipa. U *Dalmaciji* rade u dvije rezidencije, *dubrovačkoj*, sa krasnom crkvom sv. Ignacija, i spljetskoj; u Macedoniji u Skoplju a još traži Isusovce više gradova i varoši.

Tu se mora zaista kazati: »Žetva je velika a poslenika malo«. Svuda se traže pučke misije, duhovne vježbe, svuda bi trebalo raditi i pomoći u duhovnoj pastvi. Sve to čine Isusovci vrlo rado. Ta, za to ih je Gospod pozvao. Ali kako je to žalosno, što se mora — kad su već sve sile upregnute — često na nove molbe odgovoriti: »Ne možemo, nemamo dosta ljudi«. Kako to boli, kad se vidi krasna žetva božja, za koju nema dosta radnika, da je spremaju u žitnicu Božju.

Malo sjemenište Družbe Isusove u Travniku.

Zato se eto utemeljilo prije par godina »*Malo sjemenište Družbe Isusove*« na Bašbunaru nad gradom Travnikom, da Družba Isusova dobije više radnih sila.

Ovako rade i drugi redovi — uzgajaju svoj pomladak od malih nogu. Tako n. pr. imadu oci Dominikanci svoj zavod na Bolu (Brač) u Dalmaciji, Franjevci imadu svoj probandat u svakoj svojoj provinciji, Lazariste u Ljubljani. Zašto da ne bi i naša provincija Družbe Isusove, koja obuhvaća cijelu državu SHS, imala svoj zavod ili sjemenište?

Međutim je to dakako samo mala kućica, ali ona bi se dala lijepo povećati, da ima sredstava i, što je glavno, kandidata. U ovoj novoj kući stanuje izabrana četa dobrih mladića, koji pohađaju gimnaziju te se pripravljaju, da rade apoštolski za Isusa i njegovu sv. Crkvu. Kuća je lijepa, premda unutra siromašna. Osobito je lijepa premda još uboga kapelica,

gdje stanuje Isus među ovim svojim mladim učenicima. Naokolo je krasan voćnjak i gaj, a upravo je divan položaj na brežuljku sa vidikom na stari vezirski grad Travnik, na milovidnu Vilenicu, na silni Vlašić. K tomu je zrak vrlo zdrav na ovoj visini (oko 550 m nad morem).

A, što je najbolje, u toj kući vlada duh Isusov, Srce Isusovo je tu kao na svojem prijestolju. Jamačno se nebo raduje gledajuć na te mlade junake, koji biju sveti boj Božji u ovo vrijeme, kad toliko mladića otpada od Boga i srće u duševnu propast.

Premda je ta po izbor četa još malena, to je glavaru te male obitelji često tijesno pri srcu kao ocu, koji teško hrani svoju brojnu čeljad, te se pita zabrinuto: »A šta će onda biti, kad Bog novom djecom umnoži moju milu obitelj?«

No isti milostivi Otac nebeski, koji daje djecu, daje i hranu za djecu, samo se treba uzdati u njega. Pa i Isus sâm je htio radi nas biti siromašan, kako veli sv. apoštol (2 Kor. 8, 9). I kako se providnost Božja brinula, da siromašna sv. obitelj ni u Egiptu, u tuđoj poganskoj zemlji, nije poginula od glada: tako će se i sada brinuti, te naći dobročinitelja, da ovo malo sjemenište, koje je Isusu posvećeno, ne propada radi svojeg siromaštva.

U Malo Sjemenište Družbe Isusove u Travniku primaju se zdravi, nadareni dječaci i mladići, koji su svršili s dobrim uspjehom barem jedan razred gimnazije, u iznimnim slučajevima samo iza svršene pučke škole. Od roditelja se traži, da prema svojim prilikama i po dogovoru prinose za odijelo, hranu i druge potrebštine. Za đake, kojih roditelji ne mogu ništa ili vrlo malo doprinositi, traže se dobročinitelji. Takovih dobročinitelja je našlo Božansko Srce već nekoliko. Tako tri gospojinske kongregacije uzdržavaju svaka po jednoga sjeminarca u Malom Sjemeništu D. I. A jedna pobožna gospođa, koja si šivanjem služi svagdanji kruh, daje svaki mjesec po 500 Din. za jednoga sjeminarca. Kada je donijela prvi dar, obeća, da će odsada svaki mjesec donositi, reče: »Sad bar znadem, zašto živim« — Doista odgojiti jednog svećenika — redovnika veliko je djelo!

(Svi upiti glede Malog Sjemeništa D. I. i svi darovi neka se šalju na Provincijalat D. I. — Zagreb I. Pošt. pretinac 147. Palmotićeva u. 33).

Nije ipak sve i samo zlo.

Bio sam na mojoj redovitoj šetnji »na šalati«, s brevijarom u ruci. Evo ondje se sedam — osam dječaka igra »nogomet«. Čujem jednoga već iz daleka, a bio je najmanji među njima, kojih 7—8 god., kako svak čas izgovara onu gnjusnu riječ, koje ne mogu napisati. Dođem do njih, pa ću: Čuješ, tako si još malen, a već se vježbaš u kletvi. Što će bit kad poodrasteš. On ni riječi, ali će mjesto njega drugi dječak od kojih 12—14 godina: Psuje, psuje, magarac je! Ali kako će ili on ili ja moliti, ako smo gladni?! A hoćeš li biti sit, ako psuješ, kuneš? A molitva će ti svakako biti od veće koristi, nego kletva. Radi, radi, a uz rad bolje je da misliš na Boga, da moliš, nego da kuneš, psuješ.

Dederte, dečki, pokažite drugima, onima ondje, da nijeste divljaci, već da ste kršćani, katolici. Gle ovo ti je najgnjusnija riječ našega hrvatskoga jezika, koju ovaj ovdje izgovara. Je li? Jest, najgnjusnija, potvrde dječaci. Pa gledaj: Ovu gnjusnu riječ baca čovjek, evo i dijete će, u obraz dragomu Bogu, dragomu Isusu i njegovoj presvetoj Majci! Nije li to divljaštvo? Jest, divljaštvo je, reče onaj isti. Još sam s njima govorio štogod, a onda se rastanemo. Hvala vam, reče isti dečko, da ste nam kazali. A ja sam si mislio: Hvala Bogu, ipak nije sve samo zlo.

M. Rihtarić.

Ponosna župa.

Nizu svetišta, gdje se osobito časti Bož. Srce, ima se od prošle godine pribrojiti i kapelica, koju je podiglo malo selo od 30 kuća, zvano Goričko, što pripada župi Ivanec-Koprivnički. Oko kapele trudili se ponajviše ratnici, navlastito Valent Poldrugač, koji su sretno prepatili zarobljeništvo i streljačke jarke pa poput Noe sagradili svome Spasitelju oltar, na kome će se prinositi žrtva hvale. Posveta je bila na Malu Gospu 1923.

Ova je kapelica samo jedan dokaz vjerskog ponosa i požrtvovnosti vrijedne ove župe. No ima i drugih. Sami svojim prinosima podigoše župljani g. 1921. Lurdsku špilju sa 12.000 kruna. Nabaviše zvona za 120.000 kruna. Ogradiše crkvu troškom od 120.000 kruna povrh svog dovoza i drugih žrtava. Za vanjsko lice župne crkve žrtvovaše 100.000 kruna, a za crkvena odijela 150.000 kruna. Povrh toga 8 srebrnih svijećnjaka u vrijednosti od 60.000 kruna.

Spomen-kip Presv. Srca u Goričkom kraj Koprivnice.

Za takovu požrtvovnost odgojila ih pobožnost Presv. Srcu, što je brižno njeguje revni g. župnik Fr. Brdarić po »Apostolatu Srca Isusova« sa njegovom »Vojskom« i s bratovštinom Škapulara. U župi cvate — osobito poslije misija — dnevna sv. Pričest, pa je ukupni broj prošle godine iznosio oko 14.000, što je vrlo lijepo u župi od 3.000 duša. Razumije se, da je i dobra štampa tude raširena, pa ima na pr. i Glasnik S. I. svojih 80 predbrojnika.

U ovakovu župu dakako da se ne usudiše ni približiti raskolni zalutali svećenici, premda im od njihova sijela Koprivnice nije niti čitavi sat udaljena. Kad će se od ovakovih jedinica, od ovakovih župa sastojati hrvatski narod, onda se ne će trebati da boji za svoju budućnost. Molimo i radimo, da se u tisuć-godišnjici hrvatskog kraljevstva takove župe potisuće.

Zahvalnice.

Zahvalnicu valja potpisati punim imenom i prezimenom, te pridodati točnu adresu, inače se ne uvršćuje. Svome obećanju udovoljava svatko, ako zahvalnicu pošalje uredništvu, a njegovo je, kada i kako će je oglasiti. Događajima, što ih iznose zahvalnice, pripisujemo ljudsku vjerodostojnost. Za oglas se zahvalnice ne plaća ništa, a dragovoljni milodari upotrebljavaju se za raširenje Glasnika.

ZAMRŠEN SLUČAJ.

Zagreb. U rujnu 1922. obolio mi muž od upale porebrice, koja je bivala sve zamršenija i moradosmo ga prevesti u bolnicu. Bilo mu je sve gore, a liječnici nikako da ustanove pravu diagnozu. Govorili su uvijek »zamršen slučaj«, a on imao svaki dan sve veću vrućinu, koja ga silno slabila i njegovo stanje bivalo upravo beznadno. — Tek nakon 4 mjeseca već posve iznemogao morao se podvrći operaciji, pošto su konačno liječnici bili ustanovili da ima čirove na plućima. Operacija je, hvala dragom Isusu i vještini liječnika, dobro uspjela i bolest je krenula na bolje. Međutim se poslije tri tjedna vrućica opet povratila i morao je biti od novog čira operiran. Bio je silno oslabio već od prve operacije tako, da su liječnici imali vrlo malo nade u uspjeh druge operacije. Bilo mi je strašno! Sama na svijetu bez oca i matere, bila sam zdvojna da ću sada i dobrog si muža izgubiti. U velikoj mojoj nesreći nisam ipak bila smalaksala, imala sam čvrstu vjeru, da će mi ga dobri Isus spasiti, i u najvećim mojim bolima zazivala sam samo: »Presveto Srce Isusovo, ja se jedino u Tebe ufam! Poslije operacije bilo mu je neko vrijeme bolje nu kako mu se bolest opet pogoršala htjeli su ga liječnici i po treći put operirati, što bi ga bilo sigurno u grob spremilo, kako je bio slab. Međutim je kao nekim čudom u predvečerje operacije čir sam od sebe puknuo i više se nijedan nije pojavio. Tako mi je, hvala dragom Isusu i Majci Božjoj, muž sasvim ozdravio.

Liječnici i svi poznati, koji su pratili tu njegovu 7-mjesečnu bolest gledali su ga kao kakovo čudo, jer su ga svi držali izgubljenim.

Da, dragi Isus i dobra naša Majka, kojima sam se za cijelo vrijeme muževlje bolesti uticala, uslišali su moje molbe i spasili mi muža. Neka im je vječna hvala i slava. Zavjetovala sam se bila da ću doživotno držati »Glasnik«, dati zahvalu i mali dar za obnovu Svetišta Srca Isusova. To evo sada i činim te šaljem K. 1000.

H. Dr. Z. R.

DUŠEVNE I TJELESNE BOLI.

Istra. Bila sam tjelesno bolesna, a ta je bolest dolazila više put iz teških duševnih patnja. Zapletena odasvud nemirom, odalečena od Boga i pravog kršćanskog življenja mislila sam, da već nikad mira imati ne ću. I to me vodilo do očajnosti. Molila sam, ali mira ne nađoh, jer je Bog tražio ne samo molitvu nego i preporod po vjeri i život po njegovoj nauci. Zatim sam oboljela skoro smrtno. I u toj bolesti duševnoj i tjelesnoj obratih se Srcu Isusovu, Srcu Marijinu i Bl. Tereziji, da mi pomognu. Zavjetovah se činiti devetnicu i sasvim promijeniti življenje uz pomoć nebesku. I bila sam uslišana. Vratio mi se mir i ojačana tjelesno hvalim neizmjerno nebeskim pomoćnicima. Obećajem uvijek štovati i ljubiti ovo Presveto Srce i koliko mi bude moguće širiti njegovo štovanje. Isuse! Ti si Put, Istina, i Život i koji po tvojim naukama živi posjeduje mir i bogatstvo duše! *B. A.*

PREOKRET IZA SV. PRIČESTI.

Zagreb. Supruga mi oboljela redom na upali mjehura i bubrega, a po tom od otrovanja krvi. Dne 1. svibnja odvezem je u smrtnim bolima u bolnicu. Obilazio sam od liječnika do liječnika, ali utješnog odgovora od nikoga. Ponukalo me nešto, da je zagovorim Presv. Srcu. Ja to učinim vesela srca. Molit ću devetnicu i godinu dana svaki mjesec dati služiti svetu Misu. Supruga se osjećala već na umoru i zatraži sv. ispovijed. Kako je neprestano bacala nije mogla te večeri da primi sv. Pričest. Bacanje potrajalo cijelu noć, ipak joj svećenik u jutru pruži sv. Pričest. I onim časom prestalo je bacanje; u 10 sati mogla je uzeti kavu, a nakon osam dana povratila se kući zdrava. Hvala Ti, Bož. Srce, što si se dostojalo poniznu moju prošnju uslišati. — *F. V.*

Uzor mladić † Mijo Kitner.

bogoslov — kongreganista.

Pišem ovo nekoliko riječi na čast uspomeni uzornoga ovoga mladića, kongreganiste i na pobudu našoj katoličkoj mladeži, osobito onima, koji osjećaju i slijede poziv Božji u zvanje svećeničko. Njegov će nam primjer pokazati, da i u današnjim teškim prilikama, kad toliki i kod nas hoće da žive bez Isusa i bez brige za dušu, mladić može ostati vjeran Bogu i kreposno živjeti.

Mijo Kitner se rodio 29. srpnja 1901. u Sv. Iliji kod Varaždina. Roditelji njegovi su siromašni seljaci, ali veoma dobri kršćani. Iza svršene pučke škole poslali ga nagovorom i pripomoću svoga župnika u varaždinsku gimnaziju. Tu je svršio prvi razred, a na početku drugoga bude primljen u požeški orfanotrofij, gdje je ostao sve do konca VI. razreda. Bio je poznat kao đak pobožan i odličan u školi. U Požegi je stupio u *Marijinu kongregaciju,* gdje je kasnije bio i u vijeću. Pokazao se vrijednim sinom Marijinim. Dvojica bogoslova, koji su u Požegi bili zajedno s Kitnerom, govore za njega ovo: »Veoma savjesno i točno vršio je u orfanotrofiju svoje zavodske dužnosti; u tom je bio strog i snama drugima. Pristupao je često k svetoj pričesti, a već u V. razredu čitao je s velikim shvaćanjem Rodriguezovu knjigu »Vježbaj se u savršenosti«. Znao je više puta bratski poučavati ne samo one u zavodu, nego i vanjske drugove na gimnaziji. Ljubeznošću i pametnim riječima pridobio je neke đake u katoličko đačko društvo. Mnogo su ga poštivali. Ruganje kojega manje ozbiljnog druga, kakvo bolji mladić češće dožive, ponizno je podnosio, a kad bi koji u tom pošao malo predaleko, Kitner bi ga ozbiljno opomenuo, — i ovaj je prestao. Često nas je svojim riječima oduševio za katoličku stvar«.

Eto ovako milu uspomenu imadu o njemu ovi, koji se s njime družili. Bio je također član požeške kat. đačke organizacije, koja ga u VI. razredu izabrala za svoga predsjednika. — O praznicima se kod kuće vladao kao pravi katolički đak. Mogli su ga svaki dan vidjeti u crkvi kod sv. mise. Župljani su od početka njegova skolovanja držali, da će on biti svećenik. Praznike je provodio skromno, radio je i seljačke poslove, jer ga to veselilo, a i dobro mu je došlo, da se oporavi i duševno odmori. Uza svu ozbiljnost bio je žive, vesele naravi, prijazan u razgovoru, pa su ga ljudi voljeli i hvalili. U razgovoru ih je često i poučavao, osobito u vjerskim stvarima. — Kako je bio iz siromašne obitelji, a školu polazio za najtežih vremena, morao je živjeti u brigama za svoje potrebe i u stradanju. U Požegi mu se u VI. razredu nešto narušilo dotada čvrsto zdravlje, pa se tako k siromaštvu pridružila nova poteškoća. Uz to kadkada u drugih nije našao razumijevanja, pa ipak je ostao kraj svega toga miran i vedar i trpio na slavu Božju. Duša kreposnoga mladića uvijek je vedra, nije poništena u teškim časovima, jer »zakon je Gospodnji savršen, krijepi dušu; . . . naredbe su Gospodnje pravedne, vesele srca« (ps. 18.).

Već odavna odlučio je naš Mijo poći u svećenike. U VII. razredu god. 1920. dode u dječačko sjemenište, koje je u pravo tada bilo u Zagrebu osnovano zajedno s nadbiskupskom gimnazijom. Tu je svršio VII. i VIII. razred i položio ispit zrelosti. Bio je nesamo nadaren, nego i marljiv. Svaku je školsku godinu odlično svršio i uvijek bio medu prvim dacima. Željan znanja čitao je ili učio druge korisne stvari u vrijeme, što mu je preostalo od školskih nauka. Osobito je volio crkvenu glazbu, oduševljeno se njome bavio i lijepo napredovao u vještini i shvaćanju. U sjemenišnoj dačkoj organizaciji radio je prema svojim silama, a na praznike sudjelovao doma u kat. omladinskom društvu.

Na jesen god. 1922. stupio je Kitner u bogosloviju i prihvatio se svim žarom bogoslovskih nauka. Sve lijepo i uzvišeno zanimalo ga i osvajalo, ali od svega najviše zvanje svećeničko, za koje se pripravljao. To nam svjedoči njegov život u sjemeništu. Što je dobra vidio kod drugih, rado je hvalio. Ali gdje je opazio kakvi nemar ili lakoumnost, tu bi znao ozbiljno i oštro nastupiti protiv zla. Bio je i vrlo skroman.

Na početku bogoslovije poslao mu je Bog najteži i posljednji križ. U prosincu god. 1922. oboli od teške nahlade. Poslije Božića tek mu je nešto krenulo na bolje, ponovno se nahladio, dobio upalu pluća, a tada je nadošla neizlječiva sušica. Kad se vidjelo, da je bolest veoma teška, bude u veljači premješten iz sjemeništa u bolnicu milosrdnih sestara. Prema izjavi liječnika činilo se, da će umrijeti već u proljeće, ali punih osam mjeseci opirala se bolesti njegova inače krepka narav. Teško je izreći, što je sve pretrpio. I tu je upravo pokazao ono, što je najsjajnije u njegovu životu: ustrpljivost i veliko pouzdanje u Boga. Na badnji večer rekao je mirno: »Drugi će sada slaviti Boga u crkvi pjevajući, a ja ovdje ležeći«. Kad ga kasnije u bolnici koji od klerika pohodio, obično je drugovima na pitanje, kako je Kitneru, mogao odgovoriti: »Nije mu bolje, ali se vedro drži. Kad je konačno uvidio, da će sigurno umrijeti, predao se sasvim u volju Božju. Trpio je silne boli, ali je ustrajao u strpljivosti do konca. Krijepio ga Spasitelj, s kojim je u sv. pričesti bio neprestano združen. Živo se sjećam njegovih riječi: »Poći ću s Alojzijem, Stanislavom i Ivanom Berchmansom, samo sam ja daleko za njima«. Dok mu je bilo najteže, govorio bi: »Neka bude volja Božja . . . Isuse, uzmi me k sebi . . . Kako će biti lijepo u nebu . . .« 23. kolovoza 1923. predao je Bogu svoju plemenitu dušu navršivši tek 22 godine. Primio ga k sebi Spasitelj, kome je velikodušno odlučio svega sebe žrtvovati u staležu svećeničkom. Primila ga Marija, koju je kao kongreganist izabrao za majku i zaštitnicu svoju. Tijelo njegovo pokopano je na Mirogoju 25. kolovoza.

Ali pravedni, kad umru, nijesu za nas izgubljeni. S neba mogu molitvom pomagati svojim dragima, domovini i čitavoj Crkvi. Rano je umro. Bila je tako volja Božja. Onaj, koji ga ljubio i za života očinski vodio, rano ga pozvao u vječnu sreću, kao što je rano pozvao Alojzija, Stanislava i Ivana Berchmansa. To tješi i njegove rastužene roditelje, koji su i ovu potpunu žrtvu djeteta kršćanski doprinijeli.

»Mio bijaše Bogu i ljudima, spomen je njegov u blagoslovu« (Knj. Crkv. 45). Daj, Gospode, narodu našemu više tako dobrih mladića, — pa ih sačuvaj za vjerne službenike oltara! — *F. C.*

Lurdsko čudo.

JULIJA HASARD.

6. rujna 1923. bili su u Lurdu hodočasnici iz Reimsa. Izmed tih je bila i bolesnica J. Hasard, koja je u 17. godini imala tifus i bila ozdravila, pa je bila kao sobarica sve do jeseni 1921. No tada podleže naporu i poče da gubi snagu i da mršavi. Jutrom je jako kašljala i noću se jako znojila; ipak je ostala i dalje u toj službi. U srpnju 1922. osjeti jače boli u bokovima, koje ju prisile da napusti rad. Njezin liječnik Dr. Herling liječi je protiv opće slabosti. U veljači 1923. je pregleda Dr. Meuliere i izjavi da je to Pottova bolest. To su potvrdili i drugi liječnici, čak i pomoću fotografiranja. Sada joj staviše sadreni steznik, jer doskora nije mogla ni hodati. Tako je bolesnica ležala u bolnici u Maison de Retraite de Launois, dok joj ne uslišaše molbu i priključiše je hodočasnicima početkom rujna. Na strunjači je uniješe u vagon. Tu ju je mučio svaki i najmanji sudar vagona i jedva

je izdržala boli. Kad vlak stiže u Lurd, te i nju digoše sa strunjačom da je prenesu u »Asile de l'Esplanade«, ona je zavriskala od boli. Te večeri, 3. rujna, boli se povećaše. Netom je okupaše na čudotvornom vrelu, boli se ublaže, ali se doskora povrate još jače. 6. rujna donijeće bolesnicu u liječnički ured, gdje je uz obične liječnike ureda pregledaše i liječnici Roger iz Rennesa, Liegeois iz Sarrenbrucka, Robert iz Revignya, Jeanvoine iz Charleville. Svi priznaše, da boluje od Pottove bolesti u hrptenjači. Bolesnica ono jutro iza pregledbe nije imala nikakove poboljšice u bolima. Popodne oko 5 sati, za procesije, u času kad je prolazilo Svetootajstvo i svećenik je blagoslovio po običaju, osjeti sve boli odjednom u najvećoj mjeri tako te je glasno kriknula, a istodobno i nenadno osjeti u hrptenjači lomljenje, pa je to čula i osoba, koja ju je dvorila. Taj čas iščeznuše sve boli i Julija kleče na koljena i blažena lica sklopi ruke i poče glasno zahvaljivati Bogu i Gospi lurdskoj.

Odmah je odvedoše u liječnički ured.

Tude je pregledaše liječnici Bertholet iz Toulona, Gonsalves iz Londona, Dessalle iz Eglisottesa, Labrunie iz Moulinsa, Jousseaume iz Pariza, O'Ryan iz Dublina. Svi su ovi liječnici zapisnički priznali, da je Julijana sasma zdrava.

Julija je ostala u Lurdu, da dvori druge bolesnike u onoj istoj bolnici, gdje je sama bolovala, a i u drugim bolnicama lurdskim. Ona tu dvori bez ikakovih poteškoća.

Tiho pa mnogo*).

Izvještaj o radu i djelovanju Marijine kongregacije radnica u Senju.

Uz redovitu mjesečnu sv. ispovijed i pričest pristupahu mnoge članice tjedno, a neke dnevno k stolu Gospodnjemu. Marijine pak svetkovine proslaviše redovito zajedničkom sv. pričesti.

Uz redovite nedjeljne sastanke, kojima članice prisustvovahu u potpunom broju »obdržavali se na ine svetkovine izvanredni sastanci, na kojima bi se raspravljala razna pitanja, koja zasijecaju u djelokrug Marijine družbe.

Da se mladenački i pripravni zbor odgoji i spremi n djelatnost Marijinog djeteta u kasnijoj dobi obdržavali se redovito svakog četvrtka sastanci, gdje bi se mladež uz čitanje dobrog štiva poučavala.

Osim ovih u tjednu sastanaka imade odio ručnog rada sastanak nekoliko puta u tjednu, osobito zimi, gdje bi se uz čitanje lijepe knjige izradjivao ručni rad. Raznim lijepim igrama mladež bi se prije sastanka zabavljala. U mjesecu svibnju pohodilo je društvo grobove svojih milih i iskitilo njihove humke zelenilom i cvijećem te se pomolilo za svoje mile družice.

Mjeseca kolovoza pošlo je društvo na izlet na Vratnik.

U prosincu, da se što dostojnije proslavi Marijin blagdan, priredio je mladenački pripravni zbor Marijine kongregacije malu kućnu zabavu sa slijedećim točkama: Pod okriljem Nebeske Majke, govorila: J. Sojat; Molitva, deklamacija uz pjevanje: M. Prpić; Marulićeve priče: E. Pulanić, M. Pavelić, S. Fabijanić i M. Žumberac. Pod križem, prikazuje: J. Lončarić.

Božićna slika u jednom činu: *Sestrica* — prikazivale iste kongreganistice i K. Ćaćić. Prikazivale su od srca zato je i djelovalo na gledaoce. Osobito je bila lijepa živa slika.

Na Stjepanje priredio je takoder drugi zbor Marijine kongregacije kućnu zabavu. Deklamirala se pjesma Bogu: Božica Host i predstavljala: *Nadjena kćerka.* Ulogu Kornelije imala je: A. Host, Irene: M. Gregović, Huze: I. Gržin, Irme: D. Gržanić, Elme: B. Host, Lije: B. Gregović, Afre: K. Andjulić, Solime: M. Gregović. Odigraše svoje uloge vještački. Prisutne je lijepo prikazivanje a i sadržaj upravo dirnuo.

Osobiti uspjeh Marijine kongregacije radnica u ovoj godini jest taj, što je članica Franciska Gržanić izučila u Zagrebu u Pestovoj školi krojenje, te je uz svjedodžbu dobro svršenog tečaja dobila i diplomu. Kao diplomirana krojačica

*) Radi lijepe izvorne zamisli i krasnog uspjeha, što je ova čedna M. K. postigla pod upravom v. g. Ante Golika, ističemo ovaj dopis napose.

započela je učiti svoje družice, članice Marijine kongregacije, da ih uputi i nauči kroj, da se tako i one njezinom naukom okoriste. Jednoj radničkoj kongregaciji u današnje skupo doba ne bi to bilo moguće, da nijesmo preko Središnjeg saveza M. k. našli u Zagrebu jednu plemenitu gospoju, također kongreganisticu, koja je našoj članici čitava četiri mjeseca davala badava stan i potpunu opskrbu iz čiste ljubavi Bogu i zajedničkoj Majci Mariji. Budući da nam ona brani, da ne iznosimo njezinog imena, mi ovdje tim srdačnijom zahvalnošću priznajemo ovo veliko dobročinstvo iskazano ne samo jednoj djevojci već i čitavom našem gradu.

Neka nadoknadi molitva i dobro srce prema darežljivoj desnici! Bog dragi neka stostruko plati našim milim i dragim dobročiniteljima!

Senj mjeseca siječnja 1924.

Marijina kongregacija radnica.

Vijesti.

JEDNA 25-GODIŠNJICA.

Marijina kongregacija u zavodu sv. Vinka u Sarajevu. Evo i nas, da se javimo u tom dragom našem »Vijesniku«. Premda smo jedna od najmlađih četa Marijinih, vidimo ipak, kako sve većma bukti mala iskra, što se razbuktila na kongresu u Zagrebu, — vidimo, da se kongregacije sve više zbližuju, da im toplije bude u stisnutim redovima oko kipa Gospina. Drago nam je, da to biva upravo u godini, kad je našoj kongregaciji svanuo dvadeset i peti rođendan, tako da i s ove strane poduprta oživi novom snagom i zađe u drugo razdoblje svoga života. — Mi smo mali i ne možemo tako duboko zalaziti u duhovni život, kako to čine starija naša braća i sestre u Marijinim kongregacijama. Mi samo znamo slušati i dobro prihvaćati, što nam stariji predlože i naložе. Tako smo ove godine u slavu svoje dvadeset i pete godišnjice uveli četvrtsatno klanjanje. Za toga klanjanja molimo zajednički one lijepe molitve za svećenike »Gospode, pošlji poslanikâ u žetvu svoju«. Osim toga porazdijelili smo se za primanje sv. Pričesti: neke od nas primamo je svaki dan, neke dvaput na tjedan, neke jedamput na tjedan, a sve druge, prema propisu kongregacije, jedamput na mjesec. Tako smo radili od početka školske godine do 9. prosinca. Uz to smo se svom dušom pripravljali i na svečanu proslavu, koja je bila urečena za taj dan. Eh, drage su nam bile te priprave! Rado smo prinosili sve žrtve i žrtvice, da proslava bude doista proslava naše drage Gospe, da bude njoj na veću slavu. Kako i koliko nam je to uspjelo, pripovijedala je već svemu hrv. katoličkom svijetu naša draga »Nedjelja«, kojoj smo zahvalne na pažnji i ljubavi, kojom prati naša sitna nastojanja. Iz njezinih redaka donosimo samo ovo:

»Učenica Lijerka Premužić pozdravila je najprije oduševljenim riječima goste, a napose preuzv. gosp. nadbiskupa, koji je ovu kongregaciju vodio kao upravitelj čitave dvadeset i tri godine, i uz kojega jubilarku kongregaciju vežu najljepše uspomene. Iza toga je pet članica (svaka je nosila jedan lustrum — petgodište, na prsima) u stihovima pripovijedalo povijest i doživljaje kongregacije kroz ovih 25 godina.

Jedna od prvih članica kongregacije, gđa Vanda Kejčirek, čitala je u prozi kratki ljetopis kongregacije i spomenula važnije podatke iz njezina razvitka.

Pročitani su također pozdravni brzojavi i pisma sa strane, većinom od bivših članica. A onda su članice odigrale dirljivu dramatsku legendu: »Posljednji pozdravi od Vilima Paillera. Krasna stvarčica po predmetu i po izvedbi. Posljednji Gospini dani na zemlji. Kao mati mlade Crkve stupa tu Gospa pred nas. Tješiteljka žalosnih, učiteljica vjere, ljubav i ponos vjernika. Sva oduhovljena, preobražena, puna Boga. Tijelom još na zemlji, duhom već kod Boga. Slušatelj i nehotice osjeća, kako to rajsko biće ne pripada više svijetu. I Gospa umire. Sa smiješkom na licu, u nebeskom sjaju, uz pjesmu anđela. A onda dolazi proslava. Zemlja i smrt nijesu je mogle zadržati — Bezgrješnu. Grob je njezin prazan. I u zaključnoj živoj slici vidimo je divnu, »odabranu kao sunce i krasnu kao mjesec, gdje kraljuje. Kraljica anđela i Majka kršćanstva. Kršćanstva, što kleči do Njezina prijestolja. Tako su mnogo govorili ti jednostavni mali prizori i unosili puno topline i pobožnosti u dušu. A mlade predstavljačice udahnule su toliko naravnosti

i nehinjene pobožnosti u svoje kretnje i riječi! Osobito Majka Marija, prefekta kongregacije, Josipa Radošević. Kao kakva čedna Madona iz Fra Angelikova kista. I mnogo se oko orosilo suzom«.

Evo dakle to i tako je bilo. U ovom eto našem sabiralištu — »Vjesniku« — zahvaljujemo svima kongregacijama, pojedincima i našim članovima za čestitke i toplo preporučujemo čitavu kongregaciju njihovim molitvama. — Sada pak dalje nastavljamo svoj tihi život pod okom Marijinim i veselimo se gibanju i slogi ostalih kongregacija. Veseli nas i misao o budućem marijanskom kongresu u Zagrebu, pa ćemo nastojati, da i mi po mogućnosti na njem sudjelujemo.

Orahovica. Mar. kongregacija djevojaka.

Prošle godine polazile smo redovito svoje sastanke svake nedjelje i blagdana prije večernjice, kadgod nije bilo zapreke sa strane upravitelja, koji je više puta u to doba morao od kuće, da vrši svoje svećeničke dužnosti. U tome slučaju sastale smo se kod koje drugarice i u veselom razgovoru, učeći uloge za svoje predstave, provele bismo vrijeme, dok se upravitelj ne bi povratio. Sv. ispovijed obavljale smo redovito svaki mjesec, a sv. Pričest primale i češće puta u mjesecu. Koncem prošle godine uskrisile smo nanovo Euh. sekciju. Zastava se naša već izrađuje kod č. sestara u Zagrebu. Sakupili smo za nju do sada 32.000 K. i to predstavama koje su nam uvijek vrlo dobro posjećene. Dne 29. i 30. rujna predstavljale smo *»Dvije Majke«*. Na blagdan Bezgriješnoga Začeća *»Mučenice, Kristova, oprosti mi«*. Za pokladno vrijeme učimo veselu igru *»Strpljen spašen«*. I tako se nadamo, da ćemo svojim trudom a dobrotom Orahovčana, koji nam idu u svemu na ruku, do Uskrsa imati novac sabran. Na glavni naš blagdan 8. prosinca izabrano je novo poglavarstvo. O njegovu radu kao i o euhr. sekciji javit ćemo vam naskoro. *R. V. tajnica.*

Zagreb. Marijina kongregacija gospojica kod župske crkve sv. Marije.

Malena je, ali živo radi. Upravitelj naše kongregacije Msgr. Dr. Beluhan nakanio je, da našu crkvu umjetnički poljepša, te bude što dostojniji hram Gospin. Eto nas njemu na pomoć! Dne 20. I. 1924. dale smo svečanu akademiju, a čista dobit namijenjena je toj svrsi. Program nam je bio biran, a izvedbom svojom zadovoljile smo nazočnu katoličku publiku. — Iznesle smo dva igrokaza, što ih je naša literarna sekcija prevela iz njemačkog i to jedan ozbiljni: *»Gdje je vjernost«*, drama u tri čina, a drugi šaljivi: *»Proza i poezija«*, igrokaz u tri čina. — Majstorski su drage nam članice izvele opreku u ozbiljnoj drami, a u drugoj zasladile šalom inače ozbiljnu misao, kako za tim, da bude spisateljicom. — Katoličko pjevačko društvo *»Branimir«* otpjevalo je na opće zadovoljstvo četiri lijepe pjesme kano umetak našim prikazima. A i sam je veleuč. upravitelj istupio pred nazočnu publiku iznesavši kratki prikaz našeg euharističnog djela: *Iskrice ljubavi Svetootajstvenomu Isusu.* — Pokazao je, kako je došlo do izdanja ovoga djela u našoj kongregaciji. Iznio zanimiv prikaz ovoga djela u svjetskoj euharističnoj literaturi u velikih naroda, te našu hrvatsku kritiku. Ovaj je prikaz probudio zanimanje među slušateljstvom koje naše djelo nije poznavalo. Mnogi su zamolili, da im se što prije dostavi ovo djelo, o kojemu tako krasno govore visoki crkveni dostojanstvenici, a koje je i hrvatska kritika tak lijepo pohvalila.

Marijina kongregacija djevojaka u Zemunu.

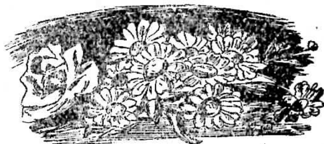
Djevojkama, kućnim namještenicama, se mora najviše pažnje posvetiti, ako ih se hoće očuvati od zamamljive gradske pokvarenosti. One dolaze u grad u većini vjerski slabo poučene, u okolinu, koja se njihovoj vjeri izruguje i ne daje im dostatne slobode, da svoje vjerske dužnosti izvršuju. Sprijateljе se sa prijateljicama, koje su već navikle na gradsku pokvarenost i vrlo se često događa, da na taj način i neopazice zamrze na vjerske dužnosti i same se iskvare. Tim djevojkama treba zdrave vjerske pouke, slobode za izvršivanje vjerskih dužnosti i prilike, da se nedužno pozabave nedjeljom poslije podne. Kod nas je u Zemunu osnovao duhovnik bolnice Josip Gunčević kongregaciju služavki 21. I. 1923. Sastajemo se svake druge nedjelje na sastanak, na kojem nam upravitelj čita i tumači vjerski nauk i drži propovijed, a mi pjevamo i molimo propisane molitve. Prije i poslije sastanka gotovo cijelo popodne zabavimo se u jednoj ovećoj sobi u bolnici, gdje učimo pjevati crkvene pjesme. Sad se spremamo za jednu predstavu. Pjevati nas i predstavljati uči jedna časna sestra. Ima nas 16 članica. Svakoj novoj članici nađemo mjesto službe i ne stupamo u službu, ako nam gospodari ne osiguraju mogućnosti, da udovoljavamo svojim vjerskim dužnostima i prisustvujemo našim društvenim sastancima. — *Nadstojnica:* Marija Kovačić; *Tajnica:* Ruža Golub.

Požega 8. XII. 1923. Prošle se godine već spremale naše kongregacije da po običaju obave svečano primanje novih članova na blagdan Bezgriješnoga Začeća, kada stigne vijest o zabrani kongregacija na srednjim i njima sličnim školama. Zato je svečano primanje moralo izostati. Medutim je to veće slavlje bilo na taj blagdan ove godine, kada su u sjajno rasvijetljenoj župnoj crkvi primljena sedamdeset i dva nova zbornika. Od tih otpada: na M. k. gospodica 13; na k. gimnazijalka 6; na k. više djevojačke škole 26 i na k. gimnazijalaca 27. Svečano je primanje obavio uz veliku asistenciju opat i župnik preč. g. T. pl. Kraljević. Na večer u 6 i pô sati dala je M. k. gospodica u velikoj svratišnoj dvorani predstavu »Djevica orleanska« od Johana Grecha. Makar su kratko prije toga dva druga udruženja davala svoje predstave, vladao je u građanstvu ipak veliki interes za predstavu kongregacije, te se prigodom izvađanja dvorana dupkom napunila. Sama je predstava lijepo uspjela, što je zasluga prezesa k. vel. g. Leskovara i č. s. Dolorose, koja je sa članicama vježbala uloge. Vrlo je lijepo odigrala gdica Horvat djevicu orleansku, gdica Sovec Ivaninu majku i gdica Mihanović Baru, šumaricu.

Osim gore navedenih kongregacija imadu u našem gradu još dvije kongregacije iz Zagreba svoje podružnice, i to: M. k. učiteljica za županiju požešku i M. k. svećenika za crkveni kotar požeški. Jesenas imale su već ove obje kongregacije -podružnice svoje sastanke, na koje je došao iz Zagreba vel. o. Ljudevit Dostal D. I.

Split. Evo Vam šaljem izvještaj našeg dosadašnjeg rada u Marijinoj kongregaciji višeškolaca. Sastali smo se do sada osam puta i obdržali 5 puta zajedničku Sv. Pričest. Preko sastanka drži predavanje O. Upravitelj i više puta kongreganist. Imali smo 4 odb. sjednice. Kongregacija viših broji 15 članova. Kongregacija je imala bratski dogovor na 24. X. o. g. sa Kat. Organizacijom o podijeli rada, e da se ne dolazi do neprilika. Kongregacija ima Sekciju Presv. Srca i Misijonsku, često naglašavamo zabranu plesa, a strogo kažnjavamo nepostojane članove. Inače Kongregacija ove godine ipak dobro napreduje, kongreganisti osjećaju svoju dužnost kao utjehu u ovo mutno doba, kad čovjek u životnom lutanju mira nema. Dan Bezgriješne na 8. XII. proslavismo zajednički sa Kat. Organizacijom. U jutru (8. XII.) bila je generalna Sv. Pričest svih Kongregacija, a popodne obnova posvete u Kongr. Na 9. XII. priredili smo akademiju sa prikazivanjem Gheonovog »Skazanja o Sv. Nikoli«. Uspjeh je bio dobar. Kongregacija je odredila da bar dvojicu nastoji poslati na kongres kongregacija u Zagreb i radi toga će svaki član mjesečno plaćati 1 Dinar e da se materijalni troškovi pokriju. — Kongregacija će naša i dalje ići k onoj uzvišenoj svrsi za koju je pozvana. Uprava je ova: (Za prvi sem.) Upravitelj: O. P. Perica D. I. Nadstojnik: Gamulin Toma. Tajnik: Krvavica Antun. Vijećnici: Vitezica Marin i Haučević Stjepan. —

Sinj 3. siječnja 1924. Ovdje u Franjevačkom Sjemeništu, imamo Kongregaciju Marijinih Sinova, još od god. 1897. Pokroviteljica nam je Imakulata, odvjetnik sv. Ante Padovanski. Članovi su svi pitomci franjev. Sjemeništa. Sastajemo se svih većih svetkovina i češće, po prigodi osim običajnoga govora o. Upravitelja čitamo razne nabožne, moralne, poučne sastavke, i pjesmice. Na koncu iz vrtlića Gospina ubiremo po jedan cvijetak, gdje je upisano čim da se najviše bavimo do drugog sastanka. Cijelo sjemenište štuje osobitim poštovanjem Imakulatu, čiji je mili kip u sredini atrija. Njoj — kao franjevačkoj Imakulati, pitomci su u Sjemeništu svi posvećeni. — Glasnik Srca Isusova primamo pet istisaka. Čitamo i druge Glasnike. Sv. Ante, sv. Josipa, Sv. Frane, Gospe Sinjske, Vrhbosnu, Nedjelju i Euharistični Glasnik. — Naša kongregacija sve sastavke svojih članova, ostavlja u prepisu, da buduća mladež ove kongregacije pita dušu svoju i slijedi svoje prešasnike. — *D. Kovačić, nadstojnik kongr.*

MISIJSKI VJESNIK

Poganski poglavica.

Isusovac o. De Smet bi g. 1840. poslan da naviješta Evandelje jednom gorskom poganskom plemenu Indijanaca u Sjed. Državama, koje je bilo zatražilo vjerovjesnika. Vrlo ga svečano dočekaše. Stariji su plakali od veselja, dok je mladarija skakutala i radosno ijukala. U kratko bi pokršteno više stotina. Među ostalima čekali na sv. krštenje i dva osamdesetgodišnjaka, dva poglavice toga plemena. Prije krštenja ih misijonar sjeti, neka bi se još jednom od srca pokajali za svoje grijehe. Na to će mu jedan od starih poglavica, koga su zvali »Putujući medo«: Dok sam još bio mladih godina — pa i kasnije neko doba — bio sam kao zakopan u neznanju, ne razlikujući dobra od zla; pa u to doba bit će da sam često uvrijedio Velikoga Duha. Ali kad sam god upoznao, da je što grješno, zlo, svaki put sam to otklonio od svoga srca. Ne sjećam se, da sam ikada posve promišljeno uvrijedio Velikoga Duha.

Ima li puno kršćana, koji bi mogli tako pouzdano govoriti poput ovoga starca poganina. Mnoge će na sudu postidjeti taj bivši poglavica neznabožački.

Šta rade Francuzi za misije.

Čuje se često, kako su zlo djelovali na inteligenciju cijelog svijeta zle ideje i bezbožne knjige raznih francuskih pisaca. **Istina je to, ali ne smije se zaboraviti,** da su opet drugi Francuzi isto tako, ako ne još i u većoj mjeri **radili za dobro** cijeloga svijeta. Francuz vam ima jako djelatan temperamenat. **On je apoštol** svoje ideje, koju širi koliko samo može. **I kako je kršćanska vjera uvijek duboko prožimala francuski narod tako se i uvijek našlo u njemu ljudi, koji su si uzeli zadaćom života da tu vjeru šire. Francuska je vazda držala jedno od prvih mjesta u misijskome radu svete Crkve. Odmah iza svoga obraćenja nastojala je** mlada galska Crkva, da donese svojim susjedima »dobru vijest Isusovu«. Njezini **sinovi prešli su Rajnu i obraćali Nijemce, prešli su more i širili vjeru u Engleskoj i Irskoj. Na taj posao dali su se većinom sinovi svetog Benedikta, Dominika i Franje. Njima je došao u pomoć mlađi red Družbe Isusove, osobito za misije preko oceana. Obraćenje novog svijeta stajalo je teških žrtava i najgroznijih muka. Mnogobrojni su, koji su, kao glasoviti otac Lallemant u sjevernoj Americi, posvjedočili svoje riječi mučeničkom smrću. Ipak se sveđer nalazio sve veći broj požrtvovnih mladića, koji su stupili na mjesta požrtvovnih predšasnika. Osobito su u devetnaestom vijeku otišle stotine i hiljade ne brojeći se ni žege ni studeni.**

I sada šalje francuska Crkva svake godine na stotine svojih svećenika, često baš najboljih u daleke misije. Nema vam nijedne biskupije, koja bi zaostala. U nekima, kao na primjer u biskupiji Quimper u Bretagni, ili u Metzu jedva ćeš naći jednu župu, koja ne bi imala jednog ili više misionara među poganima. Čitaju roditelji, čitaju djeca mnogobrojne (preko 20!) misijske časopise pa se budi i u njima želja, da idu pomagati daleko stradajuću braću. I tako taj junački rod nikad ne izumire. Dijele se svi u razne redove i kongregacije. Eto da barem glavne nabrojim: Isusovci, Dominikanci, Benediktinci, Franjevci, Lazaristi, Trapisti, Pasionisti, Asumpcionisti, Pariško i Lionsko društvo, Maristi, Bijeli Oci, Kongr. Svetog Duha, Srca Isusova, Srca Isusova i Marijina, Majke Božje od Salete, svetog Franje Saleskoga, Eudisti i t. d. Nađemo ih na cijelom svijetu. Sami Francuzi čine gotovo polovicu svih misijonara. Godine 1921. umrlo je u misijama pet biskupa

i 159 svećenika. Od njih bilo je Francuza četiri biskupa i 88 svećenika. Zajedno š njima radi još veći broj požrtvovnih redovnica, što su ostavile svoju dragu domovinu, da dijele jadnicima s tjelesnim kruhom, sa poukom i lijekovima također i božju hranu svete vjere. Rado bi ih ovdje sve spomenuo, da vidite, koliko ih ima. No kad nije moguće eto barem neka imena: Milosrdnice, Sestre svetog Josipa od Clunija, Svete Providnosti, Svetog Pavla, Svetog Franje, Pomagačica duša u čistilištu i t. d.

Uvijek se također našlo dobrih duša u domovini, koje su svojom molitvom, svojim novcima i inim darovima pomagali daleku braću. Tako je godine 1822. siromašna sluškinja Pavlina Marija Jaricot osnovala sa nekim prijateljicama u Lionu »Društvo za pomaganje misijonara. Kad je otkrila prviput ispovjedniku svoju nakanu, reći će joj on: »To je sigurno od Boga, jer si ti odviše glupa, da bi mogla tako nešto sama iznaći«. Pomoću Božje milosti društvo se je brzo raširilo najprije u cijeloj Francuskoj pa i u drugim zemljama. Iza sto godina izraslo je u »Djelo za raširenje vjere«, što je po svem svijetu poznato. Lanjske godine je Sv. O. Papa ovo »Djelo« učinio sveopćim sa sjedištem u Rimu. Priključilo mu se sada i oko 15 milijuna članova društva »Djetinjstva Isusova«. Sakupila su ova dva društva do pred rat oko 2 milijarde franaka, a od toga više nego polovica u samoj Francuskoj. Godine 1919. dala je Francuska 3,764.199 franaka, a g. 1922. 4,641.948 franaka. Po statistikama se vidi da one biskupije, koje imaju više svojih sinova u misijama, također najviše i dadu. Tako je na pr. biskupija Metz god. 1921. dala 300.380 frc, što je tri dinara na glavu. Uza to šalju razne obitelji izravno svojoj djeci ili svojim prijateljima, razni redovi svojim članovima puno veće svote, koje je nemoguće prebrojiti. Dobar kršćanin se ne boji, da će osiromašiti, ako dragom Bogu posudi od svoga dobra. Biskupi i starješine redova znadu iz iskustva da im Bog daje više svećeničkih zvanja za domovinu, što više puste svećenika u daleke misije. U naše doba, gdje protestanti žrtvuju godišnje milijune dolara, da navedu jadne pogane u krivovjerje, dočim naše misije stradaju i novcem i ljudima, treba da svaki katolik bio gospodin ili seljak, djevojka ili mladić, djelom pomaže misije.

Da vidimo na primjer rad francuskog »Pariškog svećeničkog društva za vanjske misije«, što ima svoje glasovito sjemenište u samom Parizu. Godine 1919. stupilo je 26 mladića; 1920. opet 29; 1921. 37; 1922. 47. Nisu oni redovnici već vanjski svećenici, koji se združili, da mogu bolje raditi. Nađemo ih u četiri zemlje. Evo broj njihovih biskupa, svećenika i pomagača g. 1920.

	bis.	svećenici		redovn.		seminarci		
Japan i Korea	6	130	62	175	594	215	163.227	62,2 7.368
Kina	16	332	251	13	2704	704	333.710	12 ,000,000
Indokina	16	450	720	213	2695	1477	829 173	37,200.000
Hindustan	4	179	76	41	821	133	350.101	18 354 000
ukupno	*42*	*1179*	*109*	*442*	*087*	*2527*	*1676.216*	*243,771.367*

K tomu valja pribrojiti 1 biskupa, 48 svećenika u službi kod ravnateljstva i u sjemeništu u Parizu. A nešto iz njihovog rada g. 1922. kako ga objelodanjuju u svojem časopisu. Crkva i kapela 6.456, biskupa 46, svećenika 1.102, svećenika urođenika 1.186, katekista 3.314, sjemeništa 51, sjeminaraca i bogoslova 2.489, redovnika 467, redovnica 4.198, krštenja poganina 26.869, krštenja poganske djece prije smrti 94.309, krštenja kršć. djece 62.523, đaka u školama 216.700, đaka u sirotištima 21. 234, đaka u znanstvenim školama 2.801, apoteka 427, bolnica 113.

To dakle radi jedna četa kršćanskih junaka. Debele knjige bih morao napisati, kad bih htio sve kazati, što samo oni rade, a kamoli još drugi! Niti mislite, da sam sve rekao, što se u samoj Francuskoj troši truda i novca za tu idealnu misao. Morao bih vam još govoriti o mnogobrojnim apoštolskim školama, kako živu od milostinje, što ih dobročinitelji i dobročiniteljice i u najsiromašnijim kućama sakupljaju, da se mogu uzgojiti za misije siromašni đaci. Zatim o misijskim svečanostima i kongresima, što drže svaki čas u velikim gradovima, kao i u skromnim selima. O raznim molitvenim udruženjima za misije kao n. pr.: Misijonarsko udruženje svećenstva, Križarska molitvena vojna za Kinu, Molitveni Savez za obraćenje muslimana i t. d.

Ali htio sam samo u kratko svojim dragim hrvatskim prijateljima pokazati, što može jedan narod raditi za raširenje evanđelja Isusova, ako ga ljubi i hoće mu ljubav dokazati. Kad sam još u mladosti čitao u raznim misijskim časopisima, što mi ih je majka davala, o radu, mukama i uspjehu naših misijonara, bojao sam se, već, da će biti svi pogani obraćeni prije nego ću ja moći k njima. Na žalost bila je to samo pobožna dječja zabluda. Od 1.600 milijuna ljudi što živu na božjem svijetu jedva ih je 300 milijuna katolika. Svi drugi su krivovjerci ili u većem broju pravi pogani.

Francuski katolički narod hoće da se čvrsto uzdrži na svom slavnom mjestu na misijskom polju, kako to i dolikuje »najstarijoj kćeri Svete Crkve«. Neće francuska mladež, da se ne nalaze više u njezinoj sredini legije apoštola, junaka, mučenika. Ali jer ne može da sama Isusu cijeli svijet pridobije, želi francuska crkva, da se svuda dižu slični junaci, koji će zajedno s njima raditi. To već čine Njemačka i Španjolska i Italija i Engleska i Austrija i Poljska. Vruće bismo željeli, da i Hrvatska što prije zauzme mjesto, što joj dolikuje u redovima junaka katoličke Crkve i na misijskom polju i to u prvim redovima, kako je i onda bila, kad je kršćansku Evropu branila od Turaka.

Kad joj vidi čvrstu volju za misijski rad sveti OtacPapa će reći i Hrvatima, kako je nedavno francuskim misijonarima doviknuo sa povjerenjem Spasiteljevu: »Naprijed na široko more i bacite mreže. Lov je bogat daleko od obale! Ostavite zavičaj i plovite dalje, da Kristu dovedete milijune nove braće.

R. Archen D. I.

SIBIRSKI PROGNANIK.

VALERIJAN GROMADSKI.

PO DRUGI PUT U SMRTNOJ POGIBLI.

To nije bio jedini put, da je Otac Gromadski kao dobar pastir gotovo platio glavom. Jedne večeri pozvaše ga k bolesnoj ženi, od Omska 160 Km. Glasnik dođe upravo u času, kad je Otac Gromadski htio da pjeva opijelo na jednim pokojnikom. Prijatelji njegovi zamoliše ga, da odgodi put do boljeg vremena. On im odgovori: »Čovjek, koji umire, ne može čekati, dočim mrtav može«, odgodi pokop i odmah se zaputi na svoje opasno putovanje. »Svak je mislio, da sam sašao s uma«, piše on. »Ja se preporučim Božjoj svemogućnosti i pođem. Gonila me neodoljiva težnja, jer je bio na kocki spas jedne duše.

ZAŠLI S PUTA.

Imali smo tri dobra konja; saonice poskakivahu amo tamo kao čamac na uzburkanom moru. Svaki čas bi zašli u sniježne nanose, dok nam je vjetar bacao oblake snijega u lice i uskratio svaki daljni pogled. Odjedared se okrene moj kočijaš i reče mi, da je zašao s puta i ne zna, kamo će. Potom zavikne glasom, što dušu prodire: »Imam ženu i djecu kod kuće pa ih nikada više ne ću vidjeti«. Njegova je zdvojnost prešla i na me. I ja izgubih volju, no osjećao sam, da to nimalo ne koristi pa ga upitam, dokle bi mogli podnijeti njegovi konji takovo naprezanje. »Najbolji su mi konji u Omsku«, odvrati on, »i ne znadu za umor«. »Jesi li ikada prošao ovim putem«, upitam ga. »Jesam«, promrsi on kroz zube, »ali nikada na ovakovoj mećavi, kao što je danas. Ja ne bi ni psa pustio na dvorište na ovakovu nevremenu«.

»Dadem mu svoj krzneni kaput, a sam se ogrnem svojom vunenom kabanicom i zapitam ga: »Jesi li već kad zašao s puta u ovoj pustari«? »Nijesam nikada«, odvrati on. »Često sam jednostavno za jakog vjetra legao u saonice, i konji su me zdrava dovukli kući; ali danas je vjetar odveć žestok, tuli kao zao duh«. — »Vjeruješ li u Boga«, stanem ga tješiti, »zar se ne ćeš pokoriti njegovoj Providnosti«? — »Hoću«, odgovori mi jadnik. »Pa ded, pokaj se za svoje grijehe i moli za mnom«. On to učini i upita zatim: »Što ćemo sada? Ako ovdje ostanemo, morat ćemo umrijeti«. »Goni dalje u Božje Ime«, odvratim ja. »Uzdajmo se u Boga«. On potjera konje bičem i oni punim kasom poletješe. Tada nam dopre do uha glas zvona i ja sam bio uvjeren, da je selo u blizini. »Zlo je to znamenje«,

zaviče on, »zvone nam na pogreb«. Ajme meni! Moram umrijeti daleko od svojih, koje ljubim. Snijeg je moje smrtno velo. Ne ću imati opijela, već će oko mene tužno tuliti vjetar«. Kod ovih sam se riječi jedva suzdržao od plača.

NAD PROPAŠĆU.

Konji najednom stadoše i stajahu kao okamenjeni. Ne znadosmo zašto. Kočijaš ih udarao bičem — ali uzalud. Propinjali su se i ne htjedoše dalje. Opet ih je silno udarao, a jadne se životinje zaskoče kao da će nešto preskočiti; njima je naravni nagon govorio, što mi nijesmo znali: da smo stajali na rubu ponora. Kočijaš zavikne zdvojnim glasom: »Izgubljeni smo!« Ja zazovem presveta Imena Isusa i Marije i osjetim, da smo se srušili niz strmenitu vrlet, i onesvijestim se. Došavši opet k svijesti, vidim, da smo sa svih strana opkoljeni snijegom i, govoreći po ljudsku, da se ne možemo nadati spasu. Nastojao sam da se iskopam iz svog snježnog ležaja i primaknem jadnom čovjeku, koji je ovdje sjedio i gorko plakao. »Uzalud je svaki trud, da se iskopamo«, reče, »ovdje moramo umrijeti — smilovao nam se Bog!« Tada se prekriži i legne kao na počinak. Ja sam ga drmao na svaki način i molio, da sa mnom opet uredi saonice i upregne konje uz skršenu rudu. On me posluša, ali je počeo svakim časom sve više drijemati. Ja opazim, da je ponor na jednom mjestu kosiji i potjeram konje uzastranu. Međutim odnese jak vjetar ispred nas snijeg i tako nam na neki način poravni put. No studen je bivala sve to žešća. Nastojao sam da ogrijem kočijaša svojim dahom, ali mu jedine riječi bijahu: »Pusti me da mirno umrem«. —

»U TE SAM SE UZDAO GOSPODE . . .«

Napokon sam i ja počeo gubiti svaku nadu i preporučim svoju dušu Bogu. Tada se sjetih riječi pjesnika-kralja »U Te sam se uzdao, Gospode: ne ću se postidjeti do vijeka«. Sada se je jasno razabirao glas zvona, što ga prije bijah čuo. Poslije sam saznao da je običaj u onim krajevima da zvone za velike mećave, e bi tako putnika opet priveli na pravi put. Ta me zvonjava ohrabri. I konji kao da su razumjeli, da je pomoć blizu. Noću u 11 sati stignemo u selo. Kočijaš je na moju veliku radost jošte živio i uz brižnu njegu naskoro se opet oporavio. Ali još nijesam bio postigao svoje svrhe. Ona žena, koja je bila na smrtnoj postelji, stanovala je u drugom gradiću, udaljenu još punih 7 sati. No vjetar bijaše popustio od svoje žestine, zvijezde titrahu, a ja osjetim, da imam dovoljno snage da nastavim put. Put je bio utrt. U jutro u 6 sati stignemo na određeno mjesto.

PLOD MUKE.

Ne treba da kažem kako mi je bilo pri srcu, kad sam napokon stupio u siromašnu kolibicu i našao oltar već priređen. Nije se smjelo zatezati. Odmah obučem misno ruho. Bio sam satrven od prošlih događaja, ali me je krepila radost, što nijesam zakasnio. Kad me ugleda ta siromašna žena, nije se mogla suzdržati od suza, budući da joj je utjeha Sv. Mise bila 12 god. uskraćena. Tad zamoli svoju njegovateljicu, da je odnese na podnožje oltara, želeći da tamo preda duh svoj u ruke Božje. Pod Sv. Misom jecala je i molila glasno . . . to bijahu suze radosnice i zahvalnice. I samom mi se ronile niz obraze krupne suze. O koliko je to veselje i sreća, umirućoj duši smjeti pružiti tako krepku utjehu! Sv. Pričest primi s velikom pobožnošću. Njena zahvalnost i radost bijahu mi dovoljna plaća za sve pogibli i nevolje na putu. Vidio sam da su veoma siromašni, stoga im dadem sav svoj novac, što sam ga imao kod sebe i vratim se zatim vesela srca u Omsk«.

POGIBAO OD ZVIJERI.

Snijeg i studen nijesu jedine pogibli što prijete sibirskom misionaru. Tako čitamo u drugim pismima, što ih Gromadski piše svojoj majci ovo: ». . . Zaputih se prema gradiću Bijsku. Put me vodio preko aksuanskih gora. Krajevi su dražesni i podsjećaju na najljepša mjesta Švajcarske. Planine su znatne visine, a na podnožju im se ređaju šume jedna uz drugu. Cesta sa svojim vitim drvljem s obje strane sliči krasnom šetalištu jednog perivoja. Noć bijaše vedra i lijepa. Upravo pređosmo rijeku Čoryz i zađosmo u šumsku guštaru, kad nabasasmo na poštanska kola, koja su malo prije nas pošla, a sada se usred šume ustavila. »Šta se dogodilo«, upitam svoga kočijaša, »zašto ne gone dalje«? »Medved im ne da«, odvrati on, »molim vas, pogledajte samo«. Tad pomolim glavu iza pregratka kočije i opazim, gdje nešto veliko leži nasred puta. Činilo se da je siva gomila sijena. »Je li to medved«, viknem. — »Jest« — »Zar se ne možemo naokolo provesti?« — »Bože sačuvaj, progonio bi nas i rastrgao na komade«. »Šta misliš, hoće li tu dugo ležati«? »Možda sat — dva«, odvrati on. — Krasna pojava! —

Konji su drhtali i stajali kao ukopani. Nije bilo druge već mirno čekati, dok ne ode. Nakon pô sata ustane, zamumlja i nestane u šumi . . ., konji su drhtali kao šiba na vodi. Čim smo mislili, da je već dosta daleko, nastavismo put. Samo kadikad bi se obazrijeli u strahu, da nas možda ne slijedi. Moj kočijaš bijaše blijed kao krpa, jedva je mogao govoriti. Čini se, da je to bila medvedica s dvoje mladih i još s jednim medvedom. Mladi se bijahu prestrašili od nas i popeli na drvo. A medved i medvedica ostali su na cesti, da zastraše svakoga, ko bi se usudio približiti ili proći. Da smo pošli naprijed, bili bi nas rastrgali na komade. . . Premda smo toliko zakasnili, ipak je jošte živio bolesnik, koga sam posjetio. S najvećom pobožnošću primi sv. sakramente. Naskoro nastupi smrtna borba. Nijesam ga prije ostavio, dok njegovu dušu nijesam predao u ruke Stvoritelju«. —

PO VRLETI I VODI.

U drugom opet pismu piše, za spas duša zauzeti misijonar, ovako: »U svibnju god. 1877. stigao sam u Bijsk. Tu nađem svoga župljanina Dra Mihalovskoga, koji je bio u službi državnog liječnika. Kako mi je kazivao htio je baš da putuje preko Altajskih gora, sve do kineskih granica. Baš sam bio odlučio da posjetim radnike u državnim zlatnim rudnicima. Pa budući da me je put vodio na istu stranu, vrlo me je veselilo, da mogu tako iskusna muža imati za pratioca. Na kolima odvezosmo se do podnožja spomenutih gora, do u selo Ujmorr. Ovdje moradosmo ostaviti kola i nastaviti put na konju. Put preko gora veoma je naporan i pogibeljan. Staze su uske i strmenite, a s jedne strane duboki ponori prijete propašću nepromišljenu koraku. No svijestan svoje dužnosti svladam bojažljivost. Srećom je liječnik bio dobar jahač i više puta ovuda prošao. Na dan smo prevalili blizu 170 klm, a kod svake postaje mijenjali smo konje. Počivalište tražili smo većinom pod nadvitim pećinama. Tada nastade jugovina. Rijeke bijahu nabujale, izašle iz svojih korita i tako nam zamele put.

NA SPLAVU PREKO NABUJALE RIJEKE.

Upravo smo bili prešli preko gore Bijaleka i došli do rijeke Kotumeka. Kotumek sa Bijom vrlo je velika sibirska rijeka. Što ćemo sada? Nije bilo druge već da se latimo posla i sagradimo kakav splav. Kad smo ga dogradili, opazimo, da nije dosta čvrst za nas obojicu. Nakon zrelog razmišljanja, odlučimo da potjeramo konje u vodu, da je preplivaju. Naskoro su već bili na drugoj strani i pasli svježu travu. Ali kako ćemo sada mi preko? Da budemo što lakši, skinemo sa sebe gornje odijelo i spremimo ga u svežanj. Sad omotamo svežanj nepromočivim konjskim pokrivačem i privežemo ga za splav. Tada se, odjeveni najpotrebitijim odijelom, spustimo na splav i počnemo veslati iz petnih žila prema protivnoj obali. Struja nas ipak povuče malo za sobom niz rijeku. Samo uz golem napor stignemo do druge obale. No u času, kad smo stupili na obalu, ispusti čovjek iz ruke uže, što smo mu ga dobacili. Kao strijela pojuri splav niz vodu s jednim našim čovjekom po imenu Fedorom i sa svim našim odijelom i hranom. Fedorovi se drugovi bace nice na zemlju i preporuče njegovu dušu Bogu. Mislili su, da će se zastalno utopiti ili da će se nasukati na grebene, koji su stršili posred rijeke. Rijeka ovdje zavija kao zmija. Samo od vremena do vremena mogli smo vidjeti nesretni splav kod zaokretaja — a napokon ga nestade. Stajali smo tu očajni i bez savjeta. Što ćemo jesti, čim ćemo se zaodjeti?! Nigdje u blizini ljudskog stana. Nije bilo druge već da se, onakovi kakovi smo, popnemo na konje i jašemo, pa što bilo, da bilo.

NA ŽIVOT I SMRT DALJE.

Put je bio dalek, a studen velika tako, da smo mislili, e ćemo se smrznuti. No ipak nam sine glavom sretna misao — kao svijetli tračak nade: možda ćemo nabasati na kalmičke pastire, što onuda čuvaju svoje konje. Punim kasom potjerasmo konje uzastranu. Nije dugo potrajalo i ja se ukočim od studeni; moje su se noge neprestano doticale snijega te mi se pričini kao da ću se sad srušiti s konja. Iznenada dopre mi do uha veseo usklik: »Bogu hvala«! Bio je to naš kočijaš, koji je ugledao kalmičko naselje. Veselo se odazove i naš: »Deo gratias!« — Naskoro smo bili kod Kalmika, koji su nas veoma gostoljubivo primili. Odmah nam doniješe jela i poslaše ljude u obližnje selo, da nam donesu odijela. Tada liječnik zapovijedi glavaru naselja, neka pošalje ljude, da traže našeg nesretnog Fedora i izgubljeni splav. Na našu najveću radost povrate se ljudi već iza nekoliko sati s Fedorom. Kako se čini, Fedor nije bio izgubio glave u teškom položaju, već je tako vješto upravljao splavom, da se je kod jednog zavoja rijeke domogao kopna

i spasio našu prtljagu. Tako smo se opet svi sastali i mogli smo se opet zaodjeti svojim vlastitim odijelom. — Neka bude slavljeno sveto Ime Božje! —

BRIŽNI OTAC I ZA DUŠU I ZA TIJELO.

Otac Gromadski nije se samo brinuo revno za duhovne potrebe svoga raz-bacanog stada. On je također radio iz svih sila, da pomoću voćarstva, govedarstva i pčelarstva iscrpe i razvije naravna vrela, koja donose korist zemlji. Ma da ga je to stajalo mnogo truda i muke, ipak je neumorno radio. Da je ustrajao do konca, kaže on sam, pomogla mu je » misao, da ništa nije prikladnije ni potrebitije za po-jačanje duhovne i ćudoredne snage siromašnih prognanika, već da se neprestano potiču i bodre za nova zanimanja . . . da tako ne izgube volje za rad . . .«

Mimoići ćemo potankosti o tom radu našega Oca Gromadskoga te ćemo samo još jednu crticu da navedemo iz njegova požrtvovnog života.

U BOLNICAMA I TAMNICAMA.

Veće pogibli od studeni, glada, potopa i divljih zvijeri čekahu ga u velikim bolnicama i tamnicama, gdje je neprestano bjesnio tifus. Tomsk je bio stjecište uznika za Sibiriju. Gotovo neprestano stizahu ovamo povorke osuđenih muževa i žena. Različiti pisci, što više i državni činovnici nazvaše glavnu tamnicu u Tomsku i obližnju bolnicu »mjestima, koja su i za pse odveć prosta i ružna«. Na godinu prođe po 13.000 kažnjenika, odležavši u glavnoj kaznionici 1—4 sedmice. Nemoguće je uklonuti groznicu iz ovoga mjesta. Otac Gromadski imao ju 4 puta.

VELIKA BIJEDA.

Tifus je užasno harao. Radi premalena prostora bila je ta bijeda još nesnosnija. Gdje je bilo mjesta samo za 800, trpali bi po 2000 ljudi. Bolnica je imala samo za 40—50 ljudi kreveta i rublja, a bolesnika znalo je biti 4—500. Svi ovi morali su ležati po podu jedan pored drugoga, u srijedi ostalo bi mjesta samo za prolaz. Rublje im je bilo puno blata, a često bi se na krpama, punim gnoja, našli živi crvi. Država nije marila za to. Liječnik je mogao samo na koljenima puzati od jednoga bolesnika k drugome. Često bi pao u nesvijest od silnoga smrada. »Gdje sam«, bilo bi mu prvo pitanje kad bi se osvijestio. Poslije svršena posla bio bi tako blijed i istrošen, da se jedva držao na nogama.

KAKO JE BILO SVEĆENIKU? . . .

A što svećenik? Kad bi ga pozvali kojemu umirućemu, mogao ga je samo ležeći na podu ispovjediti, a pri tom se morao uvlačiti u uski prostor, što dijelio bolesnika od bolesnika. U tim časovima moglo je samo sjećanje na poniznost našega Gospoda i na njegov mili dolazak među ljude dati svećeniku snage, da svlada naravnu ogavnost. Sveta se pričest morala često ravno iz posudice podijeliti, što je svećenik oko vrata nosi na vrpci. Oltarić se jedva kad mogao napraviti uz krevet. —

Mnogi su prognanici imali uza se ženu i djecu, i često se dogodilo, da su roditelji umrli, ostavivši iza sebe troje do četvero djece u najnježnijoj dobi života.

Evo ovo je bilo polje najvećih žrtava i samoprijegora »Oca prognanika sibirskih«, velike i plemenite svećeničke duše Valerijana Gromadskoga.

Život i djela, koja su doslije orisana, povađena iz njegovih listova, pokazuju nam pravoga apostola, koji zaslužuje da bude uvršten među stjegonoše Križa Kristova. —

Požar prostorija katoličkih društava u Splitu.

Dne 14. siječnja ove godine zadesila je velika nesreća splitske katolike, jer je izgorjela »stara biskupija«, u kojoj su bile smještene razne katoličke ustanove. Tude je bila Leonova Tiskara i Hrvatska knjižara; tu je imao sjedište »Hrvatski katolički narodni savez«, koji je imao svrhu, da ustanovljuje društva za katoličke mladiće, radničke i težačke, te da ih prosvjetljuje i odgaja u kršćanskom duhu; tu se sastajalo društvo katoličkih gospođa »Danica«, društvo katoličkih đaka, društvo katoličkih učenica, bijaše uredništvo katoličkog lista »Jadran«, društvo sluškinja i društvo šegrta.

U zgradi je bila uređena lijepa dvorana sa pozornicom, gdje su katolička društva priređivala lijepe i poučne zabave. Tako je društvo »Danica« uprav zadnjih dana prije požara priredilo predstavu »Djevica u hramu«, koja se tako svidjela građanstvu, da se morala ponoviti 7 puta, a zadnji to jest večer prije požara dva puta.

Rad katolika i katoličkih društava bio je trn u oku protivnicima katoličke vjere i oni su sve to sa srdžbom gledali. Za to su već natrag tri godine bili noću provalili u uredništvo »Jadrana« i u tiskaru, te su u uredništvu porazbijali pokućstvo i uništili knjige dužnika i pretplatnika, a u tiskari kušali pokvariti strojeve. Krivci se nisu našli, i ako se zgrada u koju su provalili, nalazi usred grada! Protivnici vjere su udarali na katoličke ličnosti, koje vode rad katolika. Nu sve to nije omelo katoličke radnike, da i dalje rade, te se počeli osvješćivati i oni, koji su dosad bili drijemljivi i tako je katolička stvar malo po malo napredovala.

Sad je došao požar i jednim mahom uništio plod napornoga rada od mnogo godina. Šteta koju su pretrpjele same katoličke ustanove, iznosi nekoliko milijuna dinara. Što je uzrok požaru ne možemo stalno reći, ali nam sama nekako dolazi sumnja, da nije slučajno nastao. Oni, koji su prije razbijali po zgradi pokućstvo i tiskarske strojeve, sasvim lako da su uzročnici i ovoga požara. Katolici će u Splitu toliko oduševljenije raditi za katoličku stvar, koliko je protivnici vjere više mrze. Nego radi štete, koju su pretrpjeli i radi toga što nemaju prostorija, gdje da se sastaju, sad je rad veoma otešćan.

U Splitu je ustanovljen odbor, koji sakuplja prinose za sve oštećene ustanove. Taj se odbor obraća i čitaocima »Glasnika Srca Isusova«, da se sjete kakovim doprinosom oštećenih.

Mi znamo da većina čitalaca »Glasnika« ne pliva u obilju, te ne mogu davati velikih prinosa; ali više je dobrih stvari učinjeno sa malim darovima, koje su davala dobra srca siromaših, nego sa darovima bogataša. Budući da se radi o djelu kršćanske ljubavi, koju je toliko preporučivalo dobro srce našega Spasitelja, nadamo se, da će se čitaoci »Glasnika« odazvati našemu pozivu i potaknuti i svoje znance, neka i oni štogod dadu u tu svrhu.

Dobro došao svaki i mali prinos. Radi se o dobroj stvari. Neka je svaki podupre prema svojim silama. Prinosi se mogu slati i na »Upravu Glasnika Srca Isusova«, ali neka se naznači **zašto se šalju.**

Knjištvo.

Petar Grgec: Temelji društva. Izdala »Knjižnica narodnoga preporoda«. Naručuje se kod »Narodne prosvjete« u Zagrebu.

Malena je to knjiga od niti 100 strana, ali svojom vrijednošću nadilazi mnoga velika djela ove vrste. Pisac počinje duhovitom pričom, iz koje će i najveći neznalica jasno razabrati istinu, da čovjek ne može živjeti sam za se, već mu treba društvo. Zatim se niže misao iza misli uvjerljivim načinom, otvaraju ti se jasni pogledi u tamne i svijetle strane ljudskoga društva, vidiš kako bi morao biti uređen život u tom društvu, duboko osjećaš, da bez ćudorednosti nema ni srećne obitelji ni domovine; razabireš, kako je prijeko potreban sporazum između duševnih i tjelesnih radnika; jasno ti je, da se ljudsko društvo samo udruživanjem, zadrugarstvom može obraniti od kapitalizma, koji vodi u ropstvo. Ovo je djelce g. Grkca u istinu veliko djelo i zavređuje, da stoji na čelu »Knjižnici nar. preporoda«, koja hoće da pruža lijek današnjem našem tako rastrovanom društvu. Knjigu će čitati s najvećom korišću i bistar seljak i najobrazovaniji čovjek. *M. P.*

Kratke zahvale.

ZAHVALJUJU BOŽ. SRCU ISUSOVU:

Bakar R i TI za mnoge primljene milosti. *Bapska-Novak* IK Ozdravilo mu oko od teške bolesti, kad se zavjetovao Srcu Isusovu. *Batar* FV Zagovorom sv. Ante dobila muža po volji i još drugih pomoći. *Brsečine* MV U teškoj boli zavapila Presv. Srcu i pomoglo joj. *Bazije* KZ Osjetili pomoć Srca Isusova pri gospodarstvu. *Crkvenica* IB Pomogao Isus po zagovoru Marijinu, sv. Josipa i sv. Ante, pa mu se za zdravlje u obitelji još preporuča. *Cleveland O.* BL Presv. Srce i Majka Božja pomogli u bolesti. *Calumet* MM Uzdajući se u milosrđe Bož. Srca ozdravila od duge i teške bolesti, što si je u porodu navukla. *Čepin* MM U opasnoj bolesti muža i djece zazvala i dobila pomoć Bož. Srca. ML Trajno moli Bož. Srce da joj vodi djecu pravim putem. *Crečan* JK Za velike milosti šalje bar malen darak. *Deanovac* Ob. Tk. Bož. Liječnik na prošnju Majke Božje Bistričke vratio zdravlje djetetu. *Djakovo* MS Uslijedilo zdravlje i druge milosti. *Dol. Vidovec* AL Hvala i slava Srcu Isusovu za dobivene milosti te se i nadalje preporuča. *Dubrava* MŠ Moleći s djecom isprosila od S. I. olakšicu u bolima. TM Liječnici je već napustili, Isus joj ipak pomogao. *Drvar* IK Ublažilo mu boli reumatizma. *Erdut* AJ Spasitelj ozdravio dijete za to će širiti njegov Glasnik. *Ervenik* SK Ozdravio pa se prétplaćuje na Glasnik. *Feričanci* ED Ozdravio mali Stevo. *Glina* RP Kao djevojka i sad kao žena dobila mnogo puta pomoć od S. I. *Gola* KB U velikoj nuždi pomoglo ju Bož. Srce. *Gjurgjevac* MP Povraćeno zdravlje. *Gor. Mihaljevac* ŠV U strahu pred teškim porodom utekla se Bož. Srcu i bila uslišena *Gorjani* Lj. K. Bož. Srce i Majka Marija uslišali u velikoj potrebi iza obavljene devetnice. *Hrastilnica* SB Pri gradnji kuće jačila ju i pomogla molitva Presv. Srcu — Kralju obitelji. *Hreljin* SB Ozdravila od teške bolesti u grlu. *Ist KP* Moleći se Presv. Srcu našla iza 8 godina izgubljenu sestru. *Jamarica* MŠ Upala porebrice sretno minula. *Jasenovac* JO Iz zahvalnosti daruje za Svetište 10 d. *Jajce* LK Širit ću slavu Presv. Srca, jer me uslišalo. *Križevci* SZ Primila moljenu milost. *Karlobag* MM Branilo ju proti klevetnika. *Kaštel Sućurac* JB U najtežim časovima majčinim pomoglo joj Presv. Srce. *Karlovac* ŠD U velikoj brizi pomogla joj molitva S. I. BL Očuvalo joj sina od velike pogibli. *Marija Sorica* AB Srce Isusovo joj dalo ustrajnost u teškim kušnjama. *Novoseljani* FM Ustrajnom molitvom i postom isprosila udovica dječici dobrog oca i sebi druga. *Orehovica* SK Isus mu bio tješitelj u ratu i pomoćnik poslije rata pri gospodarstvu. *Petrovina* MP Od teške bolesti ju oslobodilo. *Pisarovina* KM Primio pomoć pri marvi. *Piškorevci* IC Presv. Srce mu poslalo dobre ljude na pomoć pri zdravlju i gospodarstvu. *Podgrađe* MM Nestalo klevete kao da si vatru vodom polio, kad sam obavio devetnicu S. I. *Privlaka* Lj. G. Srce Isusovo pomoglo u bolesti ruke. *Prelog* MT Pomoglo nebrojeno puta napose za zdravlje. *Prekna* KM Ozdravila od duge bolesti na ruci. *Pribislavac* MT Tisuć hvala za povraćeno zdravlje. *Rab* VT Vratilo mu zdravlje i moli još druge milosti. *Rasinja* IH Izbavilo ju teške pogibli poslije poroda. *Sarajevo* FŽ Srce Isusovo prosvijetlilo liječnika da nam je pravim načinom pomogao djetetu u teškoj bolesti. EH Obratilo muža i vratilo mu zdravlje. *Sibinj* MČ Vratilo ženi zdravlje i pomoglo pri živini. *Sutivan* TB Štitilo obitelj Bož. Srce od nepogoda. *Samatovci* ŠS Krivo osuđenu oslobodilo kazne. *Sv. Ivan Z* FG Zagovorom sv. Antuna izbavljena iz velike neprilike. *Teršče* FT U Presv. Srcu našla utjehu, kad je od svakuda tuga snalazila. *Trnava* KS Primila više milosti. *Trnovac* FJ. Sretno prošao u ratu, oslobodilo ga zla društva i dobio dobru ženu, pa stoga izruča Bož. Srcu svoju obitelj. *Imbriovec* MB Primila puno milosti. *Turnašica* MN Isprosila po zagovoru Bl. Djevice zdravlje. *Valpovo* RM Pomoglo djetetu. *Vanlach J.* KP Preporuča Bož. Srcu svoje zdravlje i šalje 2 dolara za Glasnik i Svetište. *Varaždin* CS i MŠ Dvim majkama kad su već izgubile nadu, pomoglo je djeci S. I. *Vaška* FB Darom S. I. ozdravilo dijete od šarlaha. *Visoka Greda* SB Pridigla se mlada žena od teške bolesti i još se S. I. preporuča. *Veleševac* FČ Pomoglo mu Presv. Srce srediti poslove na sajmu, da je dospio na sv. pričest u prvi petak i tako otpočeo veliku devetnicu. *Vel. Brdo* F. LŠ Povratilo sinčiću zdravlje. *West Allis* RM Pomoglo joj u teškoj bolesti. *Viljevo donje* EK Zahvaljuje za povraćeno zdravlje i daruje 50 d. *Vidovice* I V Hvala za primljenu milost. *Vrhovi* EK Iza devetnice ganuo se otac i ispovjedio; i u školi je Bož. Srce pomaže. *Zagreb* JM Ozdravilo joj brata. DM Obećala postiti svaku srijedu u čast sv. Josipu i sretno se udala, prem je već bilo malo nade.

MILODARI.

Za svetište S. I. u Zagrebu:

Bakar RI 10 TM 5 Banjaluka MT 7 Bos. Dubica MP 5 Brod Moravice MŠ 12 Brod n. S. RBM 20 KP 5 Cerna MS 10 Dalj Z i EB 10 Drvar IK 10 Duga Resa SG 10 Jajce LK 6 Jakšić IB 10 Kapela TK 5 Karlovac BL 50 Kloštar MP 10 Kobaš JK 3 Koprivnica Stj. C 10 Kostajnica OK 28 Križišće IB 12 Ljubljana NŽ 12·50 Marjančaci MĐ 10 RM 12 Mrzlogluga MG 10 Nova Gradiška MB 10 Ohrid DL 30 Piškorevci MČ 25 Prelog AL 10 Prišlin AC 10 Ratkovica L i BČ 13 Sacramento (Calif.) IA 76 Sarajevo KH 50 Sikirevci, Joška Jarić 10, Marija Marković 50 Slobodnica J St. 10 Subotica LV 8 MV 17 NN 20 Sunja MD 11 Sutivan TB 25 Štivica IE 5 Varaždin MK 16 JP 8 Vaška FB 10 Vel. Ludina Lj. K. 10 Vojni Križ, žup. ur. 51 Vrbovo MM 13 Završje AM 10 Zelin M. Št. 16 Zemun JŽ 15.

Za obnovu Svetišta S. I.:

Bregi AK 12 Celje KŠ 8 Čadjavica AJ 35 NN 5 Dapci, žup. ur. 97·50 Djakovo KL 50 Karlovac AM 25 Kloštar Ivanić JB 10 Križevci TK 10 MF 470 Novoseljani NN 40 Petrinja MB 100 Piškorevci IC 5 Sibinj LH 10 Sv. Juraj, žup. ur. 10 Trnovec MŽ 5 Velaluka MP 10.

Župa *Peteranec* d. 300·75 (1. dio); župa *Križ* 750; župa *Zlatar:* preč. g. župnik I. Mihelčić 253, a 1300 skupili vrli župljani I. Buntak (208), R. Varga (370·50), F. Hleb (113·50), J. Varga (196·25), S. Ferišak (409·25), svega 1550 d. i 5 kruna u srebru; radništvo duhanske tvornice u *Senju* 400; obitelj Krnjević, *Senj* 50; Prva hrv. štedionica, *Zagreb* 500; J. Kosac, *Bradway* (Amer.) 2 dol., A. Blazina, *Ratburn* (Amer.) 1 dol., NN zlatan dukat (za pozlatu kaleža), gđa L. zlatan prsten (za pozlatu kaleža).

Još su darovali Milan i Barica Cvetetić rodom iz Petrovine, a sada u Pittsburgu 112 din. Anton Komin iz Vaskampa 312 din. K. Grčević Harbor Ind. 8 dol. i za sv. Mise 2 dol. K. Papić, Vaulack za zvono 1 dol. M. Mihelčić, Calumet za otkup crnaca 1 dol. — Belić Stjepan Din. 100. Ruža Kuzminsky Din. 200.

Svim darovateljima naša smjerna zahvala, a Bož. Srce ih naplatilo svojom pomoći i utjehom.

Za sv. Mise: Brod n. S. RBM 18 Crikvenica IB 30 Djakovo I V 13 Imotski MG 10 Omiš MB 10 Pregrada KM 40 Split NN 30 Vinkovci KK 15.

Za raši. Glasn. S. I.:

Andrijaševci MU 8 Bakar TM 5 Bazije KŽ 50 Beograd MM 16 Betina AB 10 TB 3 Bjelovar JŠ 20 Brod n. S. IP 43 B. Razdolje IF 4 Crikvenica IB 5 Čepin ML 50 AS 10 MMT 8 Davor MG 3 Djakovo VD 12 JP 8 MS 100 Dol. Vidovec AL 3 Drenovac AS 25 Dubrava TM 20 Dubrovnik KM 8 Erdevik Lj. M. 3 Erdut AJ 10 Filipovac IB 9 Foča EG 8 Garešnica AN 3 Gerovo MK 8 Gola MR 25 Gorjani Lj. K. 10 Hrtkovci LS 5 Imbriovec MB 50 Jakšić JP 10 Karlovac St. D. 10 K. Sućurac JB 10 Klakar A. St. 20 Kloštar MP 5 Kanjić IT 3 Križevci TK 8 Leskovčec VS 18 Mala Subotica VK 5 Mitrovica EK 8 Monoštorseg RŠ 50 Mrkopalj ER 10 Nijemci KJ 10 Nikinci KR 10 Novoseljani FM 50 Ogulin MV 10 Omiš ZSt 10 Opava MP 18 Osijek IA 8 Stj. B. 3 ZK 13 Pag, Samostan sv. Margar. 8 Paljevina EČ 5 JK 10 Petrinja ŠtG 13 Petrovina StI 20 Piškorevci St R 5 AV 10 Podgradje JK 2 MS 10 Prelog JD 5 Punitovci MS 2·50 Rab VT 288 Rudanka AK 6 Sarajevo FŽ 50 TČ 8 Sisak AM 4 Siverić RN 5 Solin MM 13 Sombor BF 25 Split KP 8 ST 6 Stara Moravica NN 50 Stari Mikanovci KC 12·50 Stari Perkovci JB 15 Subotica ID 30 JD 6 JP 10 JSt. 10 MV 5 Sv. Đurađi FA 30 Teslić KK 10 Turbe AS 12·50 MV 5 Travnik LČ 50 AJ 3 RT 8 Varaždin o. AC 50 MK 12 Lj.M 50 BS 20 Velaluka MP 20 Vinkovci AP 8 AK 4 M i SŠ 12 Vojni Križ, obit. T 20 JF 2·50 Vukovar KB 20 Zavidovići PŠ 3.

Za kruh sv. Ante:

Brod n. S. KP 5 Crikvenica IB 5 Čačinci MP 6 Dol. Vidovec AL 5 Drenovac Lj. K. 50 Glina IČ 12 Gor. Kraljevec Stj. K. 10 Kamenica AB 10 Kloštar MP 5 Lev. Varoš JM 10 Lipik MR 10 Piškorevci IC 10 Račinovci JP 10 Stari Perkovci JB 50.

Za misije među poganima:

Bakar TM 20 Bizovac FF 51 Budančevica LD 50 Crikvenica IB 5 Čerević ET 10 Dol. Vidovec AL 10 Hrtkovci Stj. T. 25 Karlovac BL 10 Marinići KB 90 Mošorin Lj. S. 50 Novoseljani NN 40 Osijek VV 15 Račinovci JP 10

Urednik: J. Vrbanek D. I. **Tiskom Glasnika S. I. u Zagrebu.**

Mjesečna nakana u ožujku:

POSVETA OBITELJI PRESV. SRCU ISUSOVU.

POSEBNE NAKANE:

1 S. Albin. Vježba dobre nakane u jutro. — Više preporučenih osoba.

2 N. *Pedeset.* Naknada bož. Srcu za uvrede ovih dana. Novosklop. ženidbe.
3 P. Kunegunda. Štovanje sv. Josipa ovaj mjesec. Obitelji u bijedi i sirom.
4 U. Kazimir. Čistoća mladića. Slava Božja pri odabiranju staleža.
5 S. Pepelnica. Duh pokore svima. Brojniji naraštaj u hrv. obiteljima.
6 Č. Felicita i Perpetua. Da majke paze na uzgoj djece. Nevino progonjeni.
7 P. Toma Akv. Oduševljenje za čast Srca Is. i proslave prvog petka.
8 S. Ivan od B. Brižna njega bolesnika u kući. Naši liječnici i bolničari.

9 N. *Čista. Franjica R.* Ovogodišnje korizmene ispovijedi. Udovice.
10 P. 40 mučenika. Otvoreno ispovijedanje vjere. Vjera u naših vojnika.
11 U. Eulogij. Čitanje dobrih knjiga u obitelji. Hrv. Pijevo društvo.
12 S. Grgur V. *(Kvat. post).* Štovanje i poslušnost sv. Ocu papi. Misijonari.
13 Č. Nicefor. Čednost u nošnji. Obitelji umirovljenih i otpuštenih činovnika.
14 P. Matilda. Velеdušnost u pomaganju Crkve. Povjerenici Glasnika S. I.
15 S. Longin. Štovanje sv. Rana. Svećenička zvanja u mladeži.

16 N. *Pačista.* Da se provede, što naši biskupi preporučuju u koriz. poslan.
17 P. Patricij. Odgoj redovničkih zvanja u obitelji. Naši Amerikanci.
18 U. Ćiril Jerus. Uspjeh kateheza u crkvi i u školi. Da se povrate raskoln.
19 S. Josip. Žarka ljubav Isusu i Mariji. Vjernost Hrvata katol. Crkvi.
20 Č. Niceta. Pažnja na građanske kreposti u saobraćaju. Sretna smrt.
21 P. Benedikt. Obiteljska molitva osobito večernja. Hrvatske Benediktinke.
22 S. Vladislav. Proslava tisućgodišnjice hrv. kraljevstva u katol. duhu.

23 N. *Bezimena.* Očuvanje i unapređenje vjerskog odgoja u školama.
24 P. Gabrijel Ark. Veliko počitanje prema otajstvima vjere. Omladina.
25 U. Blagovijest. Proslava Bl. Djevice na ovog. kongresu Mar. kongr.
26 S. Emanuel. Bolni da ne zdvoje nego u dobru uznapreduju.
27 Č. Ivan Damasc. Da se naobraženi otresu predsuda proti Crkvi.
28 P. Siksto p. Savjesno obdržavanje posta i ostalih zapovjedi sv. Crkve.
29 S. Eustazij. Smisao za nutarnji život. Kuća za duhovne vježbe u Zagr.

30 N. *Sredoposna.* Dostojne uskrsne i svagdanje sv. pričesti.
31 P. Balbina. Zahvalnost naroda svojim duh. poglavarima. Naši pokojnici.

Svagdanje prikazanje. Božansko Srce Isusovo! Ja ti prikazujem po bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, za sv. Oca papu i za sve potrebe članovima Apostolstva molitve ovoga mjeseca i dana preporučene. Amen.

Oprosti za članove Apostolstva molitve. Potpuni oprost jednoga Petka po volji, i još jednoga dana po volji odabranog. Na dan pomirovne pričesti i mjesečnog zaštitnika.

Oprosti za članove bratovštine Presv. Srca Isusova. Potpuni oprost prvoga petka ili prve nedjelje i još jedan po volji odabrani dan.

Mjesečna nakana u travnju: *Vladari i njihovi savjetnici.*